

Delo in človek

Mala anketa o delu

Cez nekaj dni bomo praznovali prvi maj. Navajeni smo, da na ta dan razmišljamo o delu. Delo je sopotnik človeka. Pregovor pravi, da kdor ne dela, naj tudi ne je. Brez dela ni napredka. Človek bi se brez dela najbrž slabo počutil.

Zanima nas, kako se ljudje počutijo pri delu. Ali so zadovoljni z delovnimi pogoji, kakšen odnos imajo do dela in kaj jim delo pomeni? Povprašali smo ljudi različne izobrazbe in različnih poklicev, kaj za njih pomeni delo.

važnejša stvar pri delu. Največkrat plača samo negativno vpliva na delo.

URADNICA

Pri delu se počutim boljše kot doma. Delo me je od nekdaj veselilo, zato ga ne prištevam med bremena. Delo je za človeka najboljše zdravilo. Osemurni delavnik mi mine kot blisk. Če človek ne

TISKAR

Delo prinaša zadoščenje. Brez dela ne bi mogel izpolnjevati svojih dolžnosti do družine. Delam z veseljem, ker vem, da delam za svoje otroke in ženo. Brez dela bi težko živel. Pri delu sem zadovoljen in vesel. Delo mi omogoča, da si kupim, kar za življenje potrebujem. Delo izoblikuje tudi človeka.

VRATAR

Ljudje so delali, odkar obstaja svet in delali bodo do konca sveta. Posebno če je človek poročen, mora delati za družino. Delo prinaša ljudem napredek in posameznikom uspehe. Vsako delo pa prinaša tudi skrbi, ki jih ne gre zanemarjati.

MEDICINSKA SESTRA

Delo se mi zdi neke vrste zabava. Nikoli mi ni pri delu dolgčas. Zlasti ne morem razumeti, zakaj nekateri ljudje sovražijo delo. Brez dela bi bilo življenje puščeno. Sreča na sem, če dosežem uspehe pri delu.

NOVINAR

Neki znani mož je rekel, da je delo napravilo človeka. Človek je z delom preoblikoval svet. Delo je postalo potreba, kot recimo spanje. Ne razumem, zakaj je človek združil delo z zasluzkom. Te dve stvari namreč ne gresta skupaj.

UPOKOJENEC

Vesel sem, ker sem delal 37 let in sedaj uradno več ne delam. Delam pa kot vsak upokojenec - honorarno. Delam skoraj vsak dan. Moj delavnik je sicer krajši, toda sprijaznil sem se s tem, da bom delal do smrti.

TELEFONSKI MONTER

Delo predstavlja nalogo, da vsi telefoni zvonijo. Delam največkrat med žicami in v zraku. Zadovoljen sem z delom. Delam rajši kot pa posedam doma pri ženi. Delo mi ne dela nobenih skrbi.

PROFESORICA

Se vedno ne vem, kaj mi pomeni delo. Včasih mi pomeni razvedrilo, včasih muho in včasih samo opravljanje službene dolžnosti. Delo je preizkušnja za ljudi. Delo ljudi vzreja. Plača ni naj-

bi rabil denarja za življenje, bi delal tudi brez plačila. — Plača je pokvarila delo.

KOVAC

Delo je za človeka naporno. Naporno, ker mora človek vsak dan delati. Vendar delam z veseljem. Nisem rojen, da bi ležal v senci. Delati sem začel, ko sem bil star 15 let. Zdaj delam od ranega jutra do poznega večera brez večjega počitka.

DELAVEC

Delam na soncu in na dežju. Včasih zaradi vremena in dela, ki človeka utruja, napravim »kisel obraz«.

Berete v tej številki

- 1. **SNUBLJENJE NA ZAHODU** — prikaz političnega združevanja evropskih držav
- 2. **REPORTAŽA** o dveh moških, ki sta mislila, da sta ovna
- 3. **KONEC OTROSKE DOBE** — začetki razvoja raket
- 4. **SLABO IN MANJ SLABO** — poročilo s festivala zabavne glasbe v Beogradu
- 5. **SOZITJE V TRETJEM ZAKONU** — ameriški književnik in dramatik odgovarja na vprašanja novinarjev
- 6. **KOZASKA NEVESTA** — filmski portret
- 7. **FILMSKE ZANIMIVOSTI**
- 8. **STIRJE PROTI IGRALNICI** — roman v nadaljevanjih
- 9. **NAGRADNA KRIZANKA**
- 10. **HUMORESKA**
- 11. **SMEH NA ZADNJI STRANI**

Delal z majem. Oral je, plužil, stregel strojem in sadil plodove. Maj je prihajal z delom. Delo je človeka povežalo s naravo in delavec se je naposled združil z majem. Maj je postal njegov praznik.

Delo je povežalo naravo in človeka. Kdor ni delal ni videl narave in ni praznoval maja. Človek je delal že nekaj stoletij prej, preden si je izbral maj za svoj praznik. Z majem se je seznanil, ko so mu zrasle tovarne in ko je začel svojo borbo za boljše življenje. Pol stoletja je človek z majem hodil na ulice, da bi preoblikoval svet in odpravil krivice.

Zdaj hodi človek ob maju v naravo in trga cvetje. Cvetje, ki pomeni srečo. Zato je delavski prvi maj postal srečen dan. Maj ni več samo praznik dela, ampak del življenjske sreče. In želimo ljudem, da ob letošnjem prvem maju praznujejo delo, spoznavajo naravo in ljudi. Želimo srečo delavcem, kmetom in vsem ljudem, ki delajo.

SNUBLJENJE NA ZAHODU

De Gaulle, oče Evrope

LJUDJE TEGA STOLETJA

Lord Home je v diplomatski suknji skrnil mnoge telesne napake. Britanski zunanji minister je podoba, ki združuje staro in novo. Ta človek — dvojniki je aristokrat starega kova, po njegovih žilah teče osem stoletij stara »modra kri«. Lord Home je naslednik družine, ki je v britanskih zemljskih knjigah vpisana kot lastnik šestega največjega veleposestva na britanskem otoku. Ta strasten igralec criceta s preudarjeno resnostjo in zrellostjo prouči vsak gib, politično igro pa jemlje kot šport, kjer je važno točno pomeriti in zadržati miren obraz ob zmagi in porazu.

Značilne črte bomo skušali primerjati v najtežjih diplomatskih dvobojih. Pred kratkim je na razorožitveni konferenci v Ženevi razlagal sovjetskemu ministru Gromiku potrebo po učinkovitem nadzorstvu nad jedrskimi poskusi. »Ni mogoče točno ugotoviti, kaj se je zgodilo, če si oglemo posnetke, ki so jih napravile najbolj dovršene merilne naprave. Ne vemo, ali gre za zemeljski potres, za eksplozijo bombe ali za strmo-glavljenje Molotova?«

Gromiko mu je na to odgovoril: »Molotov ni iz takšne snovi, da bi njegovo eksplozijo lahko zabeležile merilne naprave.«

Politično združevanje zahodnoevropskih držav preživlja prve krče. Vsaka dežela ima svoje zadržke in vsaka država razglasa svoj načrt političnega združevanja zahodnoevropskih držav. Časopisi že dalj časa objavljajo zanimive prispevke, ki govorijo o razpoloženju držav do te ideje.

Italijanski predsednik vlade je v srečanju z de Gaullem v Torinu svetloval francoskemu državniku, naj spremeni stališče in omogoči tudi Veliki Britaniji pristop v zvezo evropskih držav. Fanfani je nagovarjal de Gaulle, ki hoče ločiti politično zvezo od Atlantske skupnosti, naj omili svoje predloge. Francija namreč močno nasprotuje združevanju in zagovarja svoje stališče o Evropi domovin, kjer bi Franciji pripadala vloga voditeljice. General ni naklonjen Atlantskemu sodelovanju in vidi v evropski zvezi sredstvo, ki Franciji utegne priboriti enakopraven položaj v zahodnem svetu. Francija je proti vstopu Velike Britanije v evropsko politično zvezo, ker bi to ogrozilo njeno vodstvo v tej zvezi. Nasprotuje tudi preraščanju gospodarske skupnosti v politično oblast, ker bi ta z nemško podporo postala premočna. V Torinu je general popustil samo v zelo postranskih nebitnih vprašanjih. Vse to zadržuje združevanje in napovedi o razvoju postanejo tvegane.

ADENAUERJEV DVOJNI OBRAZ

Stališče Adenauerja je skrajno nedoločeno. Kanceler je pritrdil generalu de Gaulle, ko mu je v Baden-Badenu razložil svoj načrt o Evropi domovin, kjer bi imeli vajeti v rokah dve najmočnejši državi — Francija in Zahodna Nemčija, pritrdil pa je tudi državam Skupnega trga, ko so ga opozorile, da z nezaupanjem gledajo na francoski načrt. Pritrdil je končno še Fanfani, ko je skušal odstraniti nasprotja. V Bundestagu je pred kratkim, ko je odgovarjal Ollenhauerju, povedal: Velika napaka je primerjati združeno Evropo z Evropo domovin: ko bo politična zveza postala dejstvo, bodo še vedno obstajale nemška domovina, italijanska in francoska.

Te besede so dovolj značilne. Adenauer zelo malo razmišlja o obliki Evrope v prihodnosti. Zanj je važno pri-

Adenauer, evropsko nihalo

jateljstvo s Francijo in njegovo ujemanje z idejami generala. Osnovno je njegovo strinjanje in nasprotovanje glede popuščanja napetosti med Vzhodom in Zahodom in obetanje vodstva v evropski zvezi.

Macmillan, britansko prevladujoči in občutljiv

TRI MALE DRŽAVE

Luksemburška je edina od malih držav Skupnega trga, ki odobrava Fanfanijevo posredovanje. Belgija in Nizozemska sta se postavili na bolj odklonilno stališče. Po-

Fanfani, pristaš Evrope z Anglijo

sebnio Nizozemska zagovarja, da bi najprej morali počakati na pristop Velike Britanije k Skupnemu trgu in šele potem začeti s političnim združevanjem. Belgija in Nizozemska sta zavrnili de Gaullov načrt Evrope domovin.

Velika Britanija je po čuvanju pečatov sporočila šestim državam članicam Skupnega trga, da bi želela sodelovati v razpravah o politični zvezi. Po britanskih nazorih bi morali oba problema združevanja političnega in ekonomskega — obravnavati vzporedno. Oblast sedanje ekonomske skupnosti ne bi smela biti oslABLJENA. Ekonomska skupnost bi morala predstavljati podlago prihodnje politične zveze. Znano je, da Velika Britanija nasprotuje političnemu združevanju.

Rekli so...

»Zemlja je postala preveč majhna. Na srečo smo izumili rakete, ki nam odpirajo okna do drugih planetov.«
Pearl Buck, ameriška pisateljica

»Da bi imela politična oddaja na televiziji uspeh pri gledalcih, bi morala biti mešanica genialnega dela in celice za mučenje.«

Harold Macmillan, britanski premier
»Ker ljubim človeštvo, prikazujem v filmih, kako grdo je, da ga ljubim.«
Španski filmski režiser

»Twist ni družabni ples, marveč seksualna gimnastika.«
Erich Mende, voditelj nemške liberalne stranke

»Ljudje se razburjajo zaradi različnih stvari. Mene na primer ne razdraži golo telo, razdraži pa me neprišit gumb.«

Ives Montand, francoski filmski igralec
»Skrajšal sem brke, da bi inspiracije prihajale name brez antene.«
Salvador Dali, španski slikar

Križem po svetu

PARIZ

Skupina prijateljev Poljske je francoski skupščini predložila, naj bi vlada priznala mejo na Odri in Nysi za dokončno razmejitveno črto med Nemčijo in Poljsko. Skupina utemljuje svoj predlog s protizahodnim razpoloženjem na Poljskem. V besedilu, ki so ga predložili skupščini, pravijo, da je združenje obeh Nemčij stvar prihodnosti. Zahodne velesile bi kljub temu morale že sedaj priznati mejo na Odri in Nysi kot dokončno.

NEW YORK

Pododbor Združenih narodov je spet odložil za tri leta razpravo o definiciji agresije. Razprave okoli tega problema so na dnevnem redu že deset let. V obrazložitvi pravijo, da posamezne članice še niso povedale svojega stališča do agresije in morajo sprito tega odložiti razpravo. Že deset let tečejo razprave o definiciji agresije. Ker so razpravo zopet odložili za tri leta, smo lahko prepričani, da v naslednjih letih ne bomo prišli na zeleno vejo!

LONDON

Dva britanska dnevnika »Daily Mirror« in »Daily Herald« sta se neverjetno navdušila nad lepoto vodje južnovietnamske parlamentarne delegacije gospe Ngo Din Nhu, ki je v teh dneh uradno obiskala London. »Daily Mirror« je vest o njej objavil na prvi strani pod naslovom »Najlepša političarka na svetu«, dnevnik »Daily Herald« pa »Gospa Nhu je najlepša ženska«.

**REPORTERSKE
GOVORICE**

Znani športni reporter Zahodne Nemčije Sami Draxler je sklenil, da se bo poročil z radijsko napovedovalko Ireno Klos. Pred leti je Sami napravil enkratni podvig. Brez kakršnegakoli zaščitnega sredstva je splezal na vrh televizijskega stolpa v Berlinu. Ko je neki njegov prijatelj slišal, da se bo znani športni reporter poročil, je dejal: »Sami je vedno delal senzacije. Nekeč med vojno je razstavil bombo, ki so jo vrgli ob bombardiranje, zdaj pa se ženi z Ireno.«

PASTIRJI BOŽJI

Kanterberijski nadškof je ukazal vsem duhovnikom, ki jim angleška televizija ob nedeljah prenaša maše, da ne nasprotujejo »šminkanju«. Svoj ukrep je utemeljil po »škofovsko«. Nadškof je dejal: »Menim, da ni potrebno, da bi bili božji služabniki na televizijskem zaslonu podobni mrličem.«

MEČ IZ ZLATA

Kralj Saudske Arabije Saud in petrolejski milijonar je podaril ameriškega predsednika Kennedyju 1,5 metra dolg meč iz zlata.

UČENJE RUŠČINE

Zahodnonemški zunanji minister Gerhard Schröder je po vrnitvi iz Svice izjavil, da se bo začel učiti ruščino. K temu naj bi ga prisilile jezikovne težave, ki jih je imel v pogovoru s sovjetskimi zunanji ministrom Gromikom. Schröder: »Gromiko se je prijazno ponudil, da bi preizkusil svoje znanje nemščine. Ko je izgovoril nekaj stavkov, sva se sporazumela, da pokličeva prevajalca. Njegova izgovorjava je bila premehka.«

ŠTUDENTJE — VITEZI

Peťnajst zahodnonemških docentov iz različnih univerz je poslalo odprto pismo zahodnonemškemu Bundestagu, da se z novim kazenskim zakonikom prepovejo študentski dvoboji. Dvoboj so proglasili za »manifestacijo barbarstva«, ki je ni mogoče zagovarjati »v novi nemški demokraciji s političnega, družbenega, moralnega in verskega stališča«.

V času nacizma nemški docenti najbrž niso protestirali zoper druge »manifestacije barbarstva«, ki jih je bilo vse polno v nemški stvarnosti.

**LETUVISČE ZA
HAREM**

Kralj Saudske Arabije Saud namerava v južni Španiji zgraditi veliko letovišče za svoj harem. Njegov harem je namreč zelo številen.

Zalostem konec veselega butanja

Trde glave so nevarno orožje

Sava Milovanović, učitelj iz Borove vasi, je povabil na večerjo brata svoje žene Mire Mića in Petra Mečava.

Jedli so in pili in ko so popili zalogo pijače — pet litrov vina in liter žganja — se je družba namenila v kavarno. Mira je ostala doma.

Okoli 23. ure so se znašli pred »Slogo« ali »objektom št. 3«, kakor gostinci to kavarno v Borovi vasi strokovno imenujejo.

Tega dne je bila sobota in v »Slogi« je bilo precej gostov. Niso takoj vstopili v kavarno. Z znanci so se držali na ulici in razgovor je, kdo ve kako, zašel na teme o moškosti in ostalih junških odlikah. Posebno zgovoren je bil Mića Mečava, mehanik v kombinatu »Borovo«. Tako je pozval svojo zeta učitelja Sava, da se malo pobutata. Za to vrsto »športa« niso bili — razen trdih glav — potrebni nikakršni rekviziti.

Dva nasprotnika: učitelj Sava in mehanik Mića sta se postavila drug pred drugim. Odmaknila sta se nekaj metrov in sklonila glave. Nekdo je zaklical: »Zdaj!« Oba sta stekla in — bumf. Dve trdi glavi sta udarili druga ob drugo. Gledalci so bili več kot zadovoljni. Prvi udarec, ki je pri butanju ze-

lo pomemben, ker je od njega odvisno, kako bodo borci vnaprej razkačeni, je počil kot udarec z veslom po vodi.

Nasprotnika sta se spet odmaknila, stekla in spet je počilo. Pričakovati je bilo razburljivo borbo. Od alkohola razgreta publika ju je začela bodriti. To je nasprotnika še bolj razjarilo in nista več jemala tolikšnega zaleta. Tolkla sta se kar od blizu. Videti je bilo, da je bila učiteljeva glava nekoliko bolj občutljiva za udarce kot mehanikova.

Za tako vrsto borbe niso predvideni sodniki, zato je bilo težko ocenjevati, čigavi udarci so pravilni, a čigavi ne. Pravzaprav pa to niti ni bilo posebno važno, ker je bilo za končno število točk odločilno preštevanje bušk na nasprotnikovi glavi.

Toda, do tega ni prišlo.

V nekem trenutku je mehanik Mića kot s kleščami držal nasprotnika in ga pošteno sunil. Učitelj se je šele tedaj dodobra razbnel. Toda namesto udarcev z glavo se je začelo zmerjanje. Borbenega zanosa in viteštva je zmanjkalo in nasprotnika sta prešla na osebne žalitve.

Učitelj, ki je bil razkurjen, je zapustil »bojno polje« in odvihral domov. Gledalci so zmignili z rameni in kolek-

tivno vstopili v kavarno »na še kakšen kozarček«. Mića pa se ni hotel pripraviti. Tudi on je odšel domov, ker je po butanju občutil, da so mu potrebni mrzli obkladki.

Zena učitelja Save je že spala, ko je vpadel v hišo.

— Pospravi se, — ji je zaklical — in takoj pojdi iz hiše!

Zena ni razumela, da se dvomesečna idila lahko tako hitro konča in je mislila, da se mož šali.

— Daj, naspri se! — ga je poskušala umiriti.

— Ne! — je vztrajal učitelj.

Napodil je ženo iz postelje, ker je mislil, da se bo tako maščeval njenemu bratu Mići za dobljene udarce.

Medtem ko se je žena jokajoč oblačila, je učitelj Sava pripravil svoje in njeno kolo. Ko se je Mira pripravila, sta krenila proti Mečarovi hiši. Po kratki vožnji sta prispela do nje. Mira je vstopila v hišo svojih staršev, a Sava se je s kolesom odpeljal v »Slogo«.

V kavarni so bili še gostje in — medtem ko je učitelj otipaval po glavi »dogodke« tega večera — je v »objekt št. 3« planil mehanik. Beseda je dala beseda in razvilo se je pojasnjevanje, v katerem sta se odločila, da poravnata račune. Samo tokrat

to ni bilo »viteško butanje«. Odločila sta se, da se zares potolčeta, pa naj bo, kar bo. Odsila sta, brez priče, v neko temno ulico proti Donavi.

Po nekaj minutah so obiskovalci »Sloge«, ki so slutili, da se bo nekaj zgodilo, zaslišali stokanje. Pohitili so in našli mehanika Mića v mlaki krvi. Bil je ranjen z nožem. Takoj so poklicali rešilni avto in milico. Avto je odpeljal Mića v Vukovar na operacijsko mizo, kjer so mu trije kirurgi komaj rešili življenje, a učitelja je milica odpeljala v vinkovski zapor.

Zaključek te zgodbe se je odigral pred kratkim, ko je bil Sava Milovanović pred senatom osiješkega okrajnega sodišča obtožen za poskus umora. Sodišče ni upoštevalo njegove obrambe niti predloge, med katerimi je bil tudi tale:

»Predlagam« — je pisal učitelj iz zapora sodišču — »da se vsi navedeni v obtožnici in pritožbi podvržejo preiskavam s pomočjo hipnoze ali s pomočjo tistih injekcij za odkrivanje resnice ali s katerimi drugimi sredstvi, s katerimi razpolaga moderna kriminalistična in sodna praksa za dokazovanje dejanske resnice.«

Sava Milovanović je bil obsojen na tri leta strogega zapora.

DRŽAVNI PRAZNIK

Prezidij Vrhovnega Sovjeta je razglasil 12. april za državni praznik. Na ta dan je namreč pred letom poletel v vesolje prvi astronaut Jurij Gagarin. V prihodnjih letih bodo Gagarinov polet praznovali na slovesen način vsi državljani Sovjetske zveze.

TELEFONSKE ZVEZE

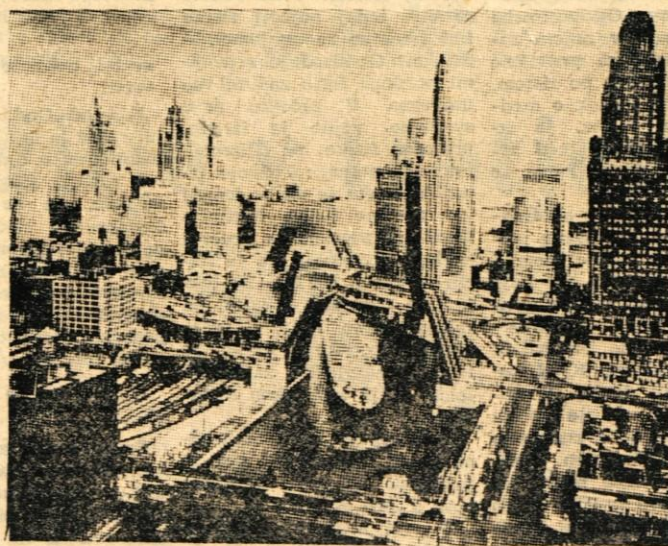
Predsednik ZDA Kennedy, ki razpolaga z direktno telefonsko linijo in lahko pokliče ob vsakem času angleškega premiera Macmillana, ni podaljšal žice do Pariza. General de Gaulle je k temu zapupno dejal, da mu ne ugaja preveč, če bi ga ob vsaki priložnosti klicali iz Bele hiše.

**OČE NAJVEČJE
DRUŽINE**

Kralj Saud, vladar Saudske Arabije, je postal oče šestih otrok v enem samem dnevu. Niso se mu rodili šestorčki. Pet sinov in hčerko je rodilo šest kraljevih žena v istem dnevu. Številna kraljeva družina se je tako znova povečala.

SMRT IZ ZRAKA

Po podatkih zahodnonemškega statističnega urada je v zadnji vojni pri bombardiranju izgubilo življenja 593.000 ljudi. Število žrtev je trikrat večje, kot so objavili v Veliki Britaniji. Britanske izgube so bile manjše — 60.595 mrtvih.

V ameriškem mestu Cicagu so leta 1886 prvič praznovali 1. maj. To ameriško mesto je postalo rojstno mesto prvega maja — praznika dela. Delavci so zahtevali osemurni delavnik. Prvomajske zborovalce je napadla policija in ubila štiri delavce, nekaj desetini pa ranila. Ta dogodek je dobil svetovni pomen.

Konec otroške dobe človeštva

3000 let pred našim štetjem

Prvi reakcijski motor — torej gibanje na principu rakete — je ustvarila narava. Tak motor je hobotnica, ki z veliko silo vsrkava morsko vodo skozi ozko cev na boku telesa in jo z veliko brzino izbrizguje v curku na zadnji strani — tako se giblje naprej. Prave rakete so uporabljali, sodeč po legendarnih zapiskih, že 3000 let pred našim štetjem Kitajci in Egipčani. Leta 880 opisujejo zgodovinarji rakete nekega filozofa, 1130. leta ognjena letéča kopja, ki jih je poganjala neka materija v prahu, sto let pozneje so takšne rakete opazili pri obleganju nekega kitajskega mesta, petdeset let pozneje je Jakov I, kralj Aragonije dovolil bombardiranje Valencije — z raketami, še sto let po tem bombardiranju pa je mandarin Van Hu poskusil potovati na 47 raketah, Kristof Gaisler je 1668. leta izdelal rakete, ki so bile težke že 15 do 80 kg, Isaac Newton je 1687. leta postavil zakon akcije in reakcije, le 10 let pozneje pa je italijanska mornarica že uporabljala rakete.

ROJSTNE LETNICE

Prvo reakcijsko vozilo je bilo zgrajeno že 1720. leta, prvič so rakete letele tudi 3000 m visoko leta 1804 (težke so bile do 50 kg, a konstruiral jih je general Konrev, seveda v vojne namene), prvič so zažgali z raketami neko mesto (Kopenhagen s 120.000 raketami) leta 1807, Rusi pa so prvič uporabili rakete na kitajsko-sibirski meji, prvič je teoretično utemeljeval polet na Luno Jules Verne 1865. leta (in to dokazovanje se mu je tudi posrečilo), prve načrte za raketo, ki bi omogočila tudi polet na Luno, je naredil ruski revolucionar Fjodor Kibalčič, ki je ob svoji usmrtni 1882. leta želel, naj bodo njegovi načrti preizkušeni, prvič je nastala zamisel premagovanja težnosti Zemlje, ko je 1890. leta Herman Gansvind razčlenil reakcijski stroj, s katerim naj bi to uresničili.

Počasi je zanimanje za rakete in vsemirje naraščalo. Uporabljati so začeli že tudi tekoče gorivo za pogon raket, zamišljali so si uporabo raket za hitro dostavo pošte na večje daljave in te rakete so bile sestavljene že iz večih stopenj, ki so druga za drugo odpadale in tako posredovale pošto določenim uradom, ki so to pošto pričakovali. Te rakete so že tudi radijsko upravljali. Mnoga mesta so imela ali pa so hotela imeti svoja društva za medplanetarne polete, toda javnost teh društev ni podpirala.

Po vsem tem lahko pove-
mo, da najsodobnejše rakete
niso nekaj povsem novega in
da tudi raketna vojna ni
izum dvajsetega stoletja,
temveč samo nova varianta
na staro temo. Brez dvoma
je okrog raket in raketne
vojne, ki bi lahko bila tako
in tako strašna, tudi veliko
propagande, ki deluje zlasti
v časih hladne vojne po pre-
govoru: strah ima velike oči.
Zdi se, da bo bolj res, da
imajo trenutno še vedno ra-
kete v oblasti ljudi, kot pa
obratno, kar za sedaj še do-
voljuje precejšnjo mero op-
timizma.

Torej smejmo se še veli-
kemu pretiravanju, dokler ne
bo postalo zares nevarno.
Toda do takrat bodo menda
ljudje že tudi doumeli, da je
najbolje uporabljati rakete v
času ognjemeta ali za grad-
njo medplanetarnih postaj v
znanstvene namene, kot pa
za kaj takega, kar se lahko
konča s smrtjo človeštva.

POSKUSI NA TRAVNIKU

Zdaj pa je že čas, da za-
čnemo z letom 1930, ko je
mladi Werhner, ki mu je ba-
ron Magnus von Werhner
namenil aristokratsko karie-
ro, čital članek o poletu na
Luno. Ta članek ga je tako
prevzel, da od tedaj ni mi-
slil na nič drugega, kot samo
na polet na Luno. Osvojiti
vesolje! Za tisti čas drzna
misel. Poleteti sicer ni mogel,
toda začel je študirati
dela Hermana Obertha, očeta
raket. Že čez leto dni je
bil vključen v krog Obertho-
vih sodelavcev. Z njimi je
delal prve poskuse pogonov
s tekočimi gorivi in še iste-
ga leta je ustanovil von
Braun »Klub za medplane-
tarne polete«. Od berlinske
občine je vzel v najem za-
puščen travnik za praktične
poskuse. Dve leti po tistem,
ko je prebral članek o med-
planetarnem poletu, je iz-
strelil že 83 raket, med ka-
terimi so nekatere letele že
tudi 1500 m visoko.

Nekega dne se je ob trav-
niku, kjer je von Braun pre-
izkušal svoje rakete, ustavil
črn avto. Izstopili so trije
častniki nemške vojske v ci-
vilu. Opazovali so Werhner-
ja pri delu, toda kot nalašč
je šlo vse narobe. Kljub te-
mu so videli dovolj. V nji-
hovih glavah se je rodila
strašna misel, ki z znanostjo
ni imela nič skupnega. V za-
neseni, a že zelo resni igri
so videli novo orožje, ki ga
versajski sporazum ni pred-
videval. Premagana država
je zopet mislila na vojno. —
Von Braun je dobil kar čez
noč na razpolago ogromne
vsote denarja. Imenovan je
bil za šefa eksperimentalne
postaje v Kummersdorfu. —
Raziskovalna dela so zajema-
la vse večji obseg. Štiri leta
pozneje je von Braun zaprosil
za premestitev vseh svo-

jih laboratorijev, ki so se za-
radi Hitlerjevih načrtov že
močno povečali, v Penemün-
de.

Tako je nastala najbolj
iskana tarča zavezniških
bombnikov.

Na obveščevalnih zemlje-
vidih se je rodilo zanimivo
mesto, kamor so poslali naj-
boljše obveščevalce druge
svetovne vojne.

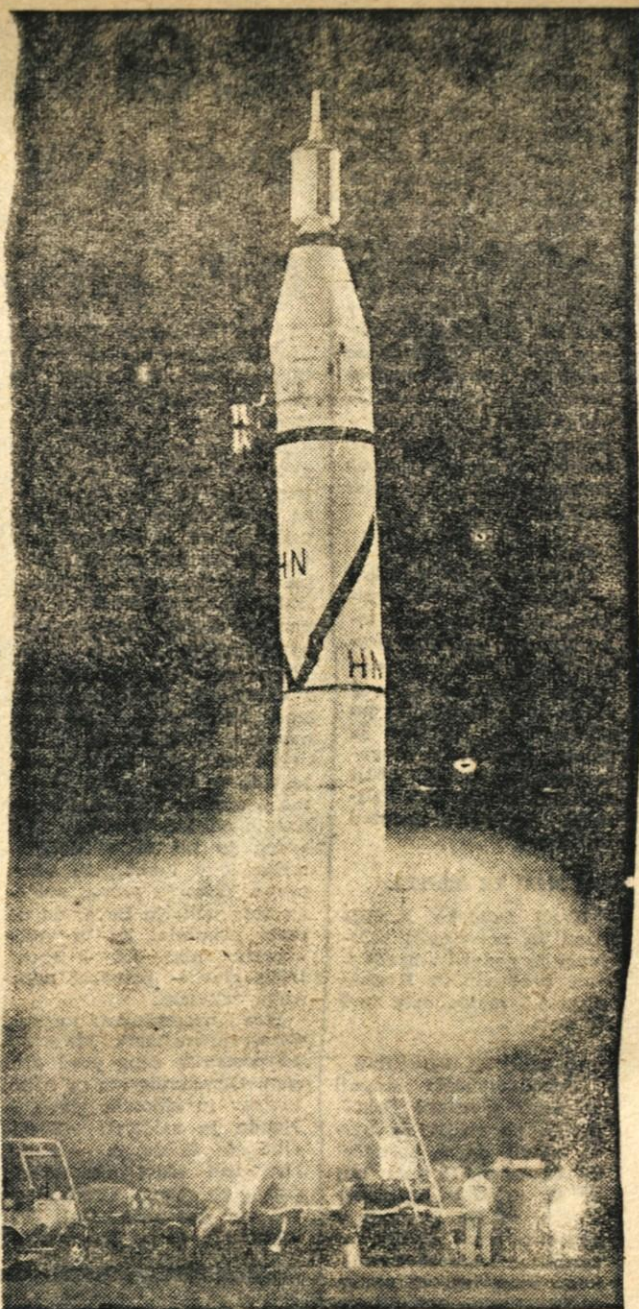
Svet se je med tem smejal
vizionarjem in poletu na Lu-
no, ne da bi slutil nevarnost,
ki se poraja iz navdušenja
za medplanetarne polete.

MLADENIC S KOVINSKIMI OČMI

Toda že pred 1930. letom se
je nekdo enako resno zani-
mal za medplanetarne po-
lete. Ime dr. Goddard je dobro
znano v raziskovalnem cen-
tru ameriške mornarice. Že
kot 16-letni mladenič se je
leta 1888 navduševal za po-
lete v vsemirje, navdihnjen
z vizijami Julesa Verna. Po-
izkušal je narediti balon iz
aluminija, s katerim bi po-
letel na Luno. Prišel je pro-
učevati rakete. Toda rakete
so bile tedaj najbolj znane
kot sredstvo za ognjemet. —
Student Goddard je s svoji-
mi poizkusi često zadimil svo
univerzo. V začetku prve
svetovne vojne je izredni
profesor fizike na Clarcovi
univerzi patentiral dvojce iz-
najdb, ki sta še danes temelj
vse raketne fizike. Petintri-
deset let pozneje je dosegla
raketa — izdelana na ta na-
čin — višino 400 km. Že leta
1915 je Goddard dokazal, da
rakete lahko letijo v brez-
zračnem prostoru. Prišel je
torej do zaključka, da rakete
lahko letijo tudi zven atmo-
sfere.

Goddard je bil brez sred-
stev. Od naprošenih mu je
pomagala ustanova Smithso-
nian s 5000 dolarji.

V prvi svetovni vojni je
Goddard poskušal doseči, da
bi se ameriška vojska oboro-
žila z novim, t. j. raketnim
orožjem. Ni našel razumeva-
nja. Ob koncu prve svetovne
vojne je pokazal vojnim
strokovnjakom breztrajni
minometalec. Ob obračunu
ustanovi Smithsonian je
omelil možnost poleta na
Luno. Vsi časopisni stolpci

Ameriška raketa Jupiter, ki jo je postavil na noge von Braun
in so jo izstrelili proti Luni

so bili polni te senzacionalne
vesti.

Ena od Goddardovih več-
jih raket je leta 1929 vzletela
30 km visoko. Raketa se je si-
cer razbila, časopisje pa je
javljalo, da se je razbila
Goddardova raketa za polet
na Luno — še predem so pri-
speli policijski avtomobili na
njegovo posestvo v Massa-
chusettsu, kjer je opravljal
poskuse. Demantiranje te ve-
sti ni zaleгло.

Ljudje so se kar naprej
smejali.

Smeh jim je zamrl šele te-
ni, ko so rakete že poletele
k Luni in ko na obeh stra-
neh sveta govorijo, da imajo
take rakete, da lahko zade-
nejo katerokoli točko na
Zemlji. Zadenejo — da, toda
ali tudi zanesljivo! Tako za-
nesljivo, da se jim raketa na-
zadnje ne spusti na lastno
ozemlje kot bumerang?

Da, spomnimo se Werhner-
ja von Brauna!

Namesto proti Luni je
Werhner von Braun usmer-

jal svoja prizadevanja na
Anglijo. Njegove rakete so
znane pod imenom V-1 in
V-2. Da bi mogel slediti svo-
jim vizijam, se je von Braun
prodal. Da bi se lahko pri-
bližal svojemu cilju, Werh-
ner ni izbiral sredstva, ni se
vprašal za ceno, s katero se
plača njegova zaverovanost
v vesolje, njegova razisko-
valna dela. Ko je leta 1940
opit od svojih zmag na vseh
frontah Hitler nenadoma
ukinil von Braunu vse kre-
dite za raziskovalna dela, je
šel Werhner tako daleč, da
je Hitlerju predložil načrte
za V-2 rakete. Ti načrti so
vsebovali nešteto človeških
življenj, razrušenih domov in
drugih strahot, toda v. Braun
je videl v njih samo nadalj-
njo možnost za izpopolnje-
vanje raket, ki bodo nekoč
morda usmerjene k Luni.

Raketa V-2 je bila dvakrat
večja od prototipa, ki ga je
von Braun naredil že pred
petimi leti. To strašno orož-
je je lahko preneslo 1000 kg

(Nadaljevanje na 5. str.)

SLABO IN manj slabo

Med izvajanjem »najboljših« popevk na festivalu »Beograjska pomlad 1962« so se mnogi spraševali, kaj je pravzaprav s popevkami, saj so bile med izbranimi (komisije so imele na razpolago 206 pesmi) tudi take, ki izvajanje skoraj ne zaslužijo. Saj menda nihče ne pričakuje prav posebno velikih (prijetnih) presenečenj, toda tolikšno razočaranje je bilo povsem nepričakovano. Glavna posebnost večine melodij je torej ta, da bodo kmalu pozabljene.

Ker melodije same niso zaslužile posebne pozornosti, pa so je bili v toliko večji meri deležni pevci, saj so se na festivalu zbrali skoraj vsi zmagovalci iz Opatije, Zagreba, Beograda, nosilci »ZLATEGA MIKROFONA«.

USPEH KRSTA PETROVICA

Krsto Petrović na dosedanjih podobnih prireditvah ni imel sreče. Tudi na lanskolletnem tekmovalstvu za »ZLATI MIKROFON« ga je žirija dobesedno ogoljufala za največje priznanje, saj je bil po oceni poslušalcev in žirije najboljši pevec, mikrofona pa vseeno ni dobil. Končno mu je uspelo dokazati, da je zares dober pevec. »Jesen na morskem obali« je bila na tem festivalu najtežja pevska melodija, toda Krsto jo je s svojim pevskim znanjem, glasom in talentom odlično izvajal. Najboljši dokaz za to — in obenem tudi veliko priznanje — je, da so mu celo člani orkestra ploskali, kar

Tudi na beograjskem festivalu je bil Djordje Marjanović v središču pozornosti

»SEFA« STA ZASKRBLJENA

Beograjska pevca Radoslav Graić in Duško Jakšić sta tokrat spet nastopila v dvojni

vlogi: kot pevca in kot skladatelja. Prvi je za to priložnost napisal melodijo »Stjuar-des«, drugi pa kar dve — »Uganka« in »Razsvetljeno okno«. Medtem ko so se ostali pevci zanimali, kakšen vtis so naredili na poslušalce, sta ta dva trepetala še za svoje pesmi. Tako sta pazila, da pevci njihovih pesmi niso bili na prepihu, da ne bi popili kaj hladnega, da jih ne bi kdo vznemiril. Vlogo sta dobro opravila, celo bolje kot pevsko. Marjanović in Jevremović, dva izmed pevcev njenih pesmi, sta imela boljši uspeh pri poslušalcih kot »sefa« sama.

RAZIGRANI GODBENIKI

»Zvezde« srbske zabavne muzike (po njihovem mišljenju) — godbeniki jazz orkestra RTV Beograd festivalu niso bili v posebno čast. Medtem ko so prav simpatično nagradili Krsta Petrovića, pa so se pri neuspelem interpretiranju v jazz stilu mlade pevke Ljiljane Petrović skoraj glasno smejali in tako opogumili tudi poslušalce, ki jim njeno izvajanje ni ugajalo, da so povzročili pravo »galamo«. Prihodnji večer so strokovnjaki pregovorili Ljiljano, da je odstopila od svojega »jazziranja«, godbenikom pa je bilo očitno žal, da bi izgubili prijeten spektakel in so pevko nagovarjali, naj nadaljuje s takim petjem.

Nekoliko drugačne kot vse ostale so bile pesmi »Daleč«, »Razsvetljeno okno«, »Stjuar-des«, »Pridi, planina tč kili-

»Beograjska pomlad« je bila pomlad za Marjano Držaj in Nado Knežević. Majda Sepe pa ni imela sreče

če. Pa ne, da bi bile posebno uspešne, le manj slabe so bile kot ostale.

Beograjski festival popevk torej ni uspel. Pravzaprav še noben naš festival zabavnih

melodij ni posebno zblestel, zato lahko s toliko večjo nestrpnostjo in negotovimi občutki pričakujemo prvi slovenski festival popevk, ki bo čez 14 dni na Bledu.

Konec otroške dobe človeštva

(Nadaljevanje s 4. str.)

razstreliva 300 km daleč. — V-2, ki ga ni mogoče sestreliti niti odvrniti od njegove poti, ko je že enkrat v zraku, a potrebuje komaj 10 kv. metrov za izstrelitev...

MASČEVALNA ARMADA

Tako je von Braun dobil nadaljnje milijarde s pogojem, da izvede načrt. Toda šef gestapa Himmler je obtožil von Brauna, da sanja le o medplanetarnih poletih, namesto da bi delal za interese masčevalne armade. To je bilo v osnovi res, toda ne v toliko, da von Braun ne bi hotel delati za interese take armade. Pod obtožbo, da je hotel pobegniti v Anglijo, ga je Himmler aretiral. Toda Hitler je posredoval in von Braun se je znova lotil dela.

V-2 so začele padati na Anglijo.

Takrat, ko je bila pripravljena prva V-2 za izstrelitev, to je bilo 6. septembra 1944, je Werhner von Braun nemirno korakal v neki sobi v Wassenaru pri La Haynu v spremstvu visokih nemških oficirjev in čakal na obvestilo, ki ga je prineslo opazovalno letalo iznad londonskega predmestja Chiswick. Obvestilo se je glasilo: »Uspelo je!« Daljinski izstrelilek je pričel sejati smrt. Od tistega dne je odletelo proti Angliji 3690 raket tipa V-2.

Ob obvestilu: »Uspelo je!« se je Werhner von Braun z mogočnim in zmagovalnim vpitjem otresel notranjega nemira in stiske, prav tako kot je to storil 15 let pozneje v eni izmed mnogih dvoran Pentagona mister v. Braun.

Ameriški dramatik Arthur Miller

Sožitje v tretjem zakonu

Ameriški pisatelj Artur Miller je zelo popularen, in sicer zato, ker je najvidnejši in najostrejši kritik sodobne Amerike in tudi zato, ker je bila prejšnja gospa Miller slavna filmska lepota Marilyn Monroe. No, kljub temu, da je bilo v zakonu, ki se je marsikomu zdel zares čuden, precej dolgo vse v redu, sta se pisatelj in zvezda pred petnajstimi meseci ločila. Ločitev je bila mnogim všeč, saj so menili, da filmska lepota nima sposobnosti za jačanje pisateljske moči svojega moža. Zares je v letih zakona Marilyn-Miller nastalo bore malo pisateljskih del: dve enodejanki in scenarij za film »Neprilagojeni«.

Snemanje omenjenega filma mu je omogočilo srečanje s švedsko umetniško fotogra-

finjo Inge Morat, ki jo je neka newyorška fotoagencija poslala v Francijo, da bi izdelala slike o nastajanju filma. Seveda je največ časa uporabila za fotografiranje Marilyn, vendar se je srečevala tudi z njenim možem. Sama pravi, da sta se tedaj pogovarjala o književnosti in gledališču. Hitro sta našla skupni jezik. Inge ve, da se ne more primerjati z lepoto Millerjeve druge žene, toda zato je toliko bolj doma v njegovem umetniškem svetu. Miller je pred kratkim napisal dramo, ki jo bodo čez nekaj mesecev predvajali na Broadwayu.

Zakonca Miller sta v tem času na poročnem potovanju po Evropi. Razumljivo, da ju novinarji pogosto oblegajo. Ob neki priložnosti je gospa Morat-Millerjeva opozorila novinarje: »Prosim, ne vpra-

šajte ga po Marilyn, ker bo pobegnil od tod.« Sicer pa Miller rad odgovarja na zastavljena vprašanja. Na primer o takih temah.

Kateri pogoji so za zakon posebno pomembni?

— Zdi se mi, da je najvažnejša pozornost drug do drugega. Potem občutek, da lahko najdeš oporo. Še nekaj je zelo važno: domišljija.

Ali mislite, da je v zakonu potrebno potrpljenje in popuščanje?

— Popolnoma razumljivo. To sem tudi pravkar omenil. Popuščanje je tudi v središču vašega dela. V vaši drami »Lov na čarovnice« prikazujete, kako spretno povzročena masovna psihoza lahko celo mesto dovede do brezumnosti. V knjigi »Zarišče« ostro nasprotujete resnim

predsodkom. Ali bodo tako ostre pripombe o naši družbi tudi v prihodnjih vaših delih?

— Vedno se bom trudil, da posameznike prikažem v nasprotju s sovražno okolico. Posebno danes, ko so mnoge človeške odlike zelo malo vredne, ko so ljudje skoraj mehanizirani... To, kar želim doseči s svojimi knjigami in gledališkimi deli, je zelo enostavno: govoriti o vsem, kar je slabo in se je dogajalo ali se lahko dogaja.

Zakonca Miller se bosta preselila v pisateljevo hišo na podeželju, od koder bosta odhajala v gledališče in k prijateljem v New York in se vedno znova vračala v svojo mirno hišo k dolgim pogovorom, ki so pisatelju potrebni, njegovi ženi pa pomenijo veliko zadovoljstvo.

Radio

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. uri

Sobota — 28. aprila

8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji
8.35 Veliki godalni orkestri
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.25 Elegije in burleske
10.15 Od tod in ondod
11.00 Nekaj ameriških popevk
11.15 Angleščina za mladino
11.30 V svetu cicibanov
11.43 Koncertino za violino in klavir
12.05 Kvintet Niko Stritof s štirimi fanti
12.15 Kmetijski nasveti — Ing. Franc Zadravec: Kako smo krmili krave preteklo leto na posestvu Rakičan
12.25 Melodije ob 12.25
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Sovjetska, češka in poljska glasba
14.00 Skladbe iz romanskih dežel
14.15 Operetni napetosti
14.25 Za praznik dela — priključene melodije
15.20 Napotki za turiste
15.25 Radi bi vas zabavali
17.40 Mešani zbor »France Prešeren« iz Kranja
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Gremo v kino
17.50 Plesni orkester Ray Anthony
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Iz Mozartove »Carobne piščali«
18.45 Naši popotniki na tujem
19.05 Prvomajske zvočne razglednice
20.00 Domači zvoki pred sobotnim večerom
20.20 Radijska komedija
21.00 Za prijeten konec tedna
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.05 Želimo vam prijetno zabavo

Nedelja — 29. aprila

6.00 Z dobro voljo v nedeljsko jutro
6.30 Napotki za turiste
7.15 Med lepimi melodijami iskrene čestitke za 1. maj
8.00 Mladinska radijska igra
8.45 Petnajst minut z našimi otroškimi zbori in solisti
9.05 Z zabavno glasbo v novi teden
9.45 Sonatine in Male variacije skladatelja Aleksandra Lajovica
10.30 Pisan glasbeni dopoldan
11.30 Nedeljska reportaža
11.50 Sto pisanih taktov za dober tek
12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.
13.30 Za našo vas
14.00 Pihalni orkester LM z novimi posnetki

14.15 Prvomajski sprehod med zabavnimi in narodnimi napetimi
15.15 Harfa in klavir v ritmu
15.30 Nepozabni liki naših opernih pevcev
16.00 Humoreska tega tedna
16.20 Popoldne ob zabavnih zvokih
17.05 Dve skladbi Ferda Juvanca
17.15 Radijska igra
17.56 Pesem mrtvih proletarcev — kantata
18.15 Iz repertoarja hollywoodskega

simfoničnega orkestra
18.30 Sportno popoldne
19.05 Prvomajske zvočne razglednice
20.00 Izberite melodijo tedna
20.45 Intermezzo s kvintetom Page Cavanaugh
21.00 Iz glasbene geografije Evrope
22.15 Ansambli in solisti RTV Ljubljana
23.05 S plesno glasbo v novi teden

Ponedeljek — 30. aprila

8.05 Iz ustvarjalnosti Julesa Masseneta
8.35 Glasba ob delu
8.55 Za mlade radovedneže
9.25 Josip Slavenski in Marjan Kozina
10.15 Zabavni takti — iskrene želje
11.00 Domači ansambli v plesnem ritmu
11.15 Naš podlistek
11.35 Basist Branko Divnički in pianistka Sofija Deželic
12.05 Ansambel in pevec Milana Stanteta z novimi posnetki

12.15 Kmetijski nasveti — Jože Kregar: Cvetlice na okna
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Melodije v duru in molu
14.00 Iz oper jugoslovanskih skladateljev
14.30 Venec melodij za 1. maj
15.20 Sonatine in Male variacije skladatelja Aleksandra Lajovica
15.40 Literarni sprehod
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Sedemnajst violon moskovskega Velikega teatra
17.30 Prikaz sodobnega delavskega gibanja v svetu

18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Javna otroška oddaja
19.05 Prvomajske zvočne razglednice
20.00 Revolucija in preporod — simfonična pesnitev
20.15 Reportaža za 1. maj
20.45 Ob zabavnih melodijah na predvečer pred praznikom
22.50 Literarni nokturno

Torek — 1. maja

6.00 V to svetlo jutro
7.15 Delovni kolektivi — delovnim ljudem
8.00 Prvomajski koncert otroškega in mladinskega pevskega sveta
8.35 Predvideno za prenos prvomajske parade
12.05 Naši narodno zabavni ansambli
13.30 Novi posnetki orkestra RTV Beograd
14.00 Koroški oktet je smel tuje in domače skladbe
14.30 Trije skladatelji
15.15 Zabavno popoldne
17.05 Violinist Igor Ozim igra na novih posnetkih
17.30 Poskočna harmonika
17.40 Reportaža
18.00 Petnajst minut z zabavnim orkestrom RTV Ljubljana
18.15 Traviata
19.05 Z zabavnim ansambлом Jožeta Kampača
20.00 Zabavna glasba jugoslovanskih avtorjev
20.20 Radijska igra
21.20 Intermezzo na tipkah
21.30 Simfonietta
22.15 Zaplešite z nami v praznični večer

Sreda — 2. maja

6.00 Z vedrimi zvoki v praznično jutro
7.15 Delovni kolektivi — delovnim ljudem
8.00 Mladinska radijska igra
8.40 Komorni zbor RTV Ljubljana
9.05 Glasbeni utrinki
9.25 Melodije slovenskih avtorjev v novih oblekah
10.00 Gavane
10.40 Lepe melodije
11.00 Reportaža
11.25 Ansambli in solisti RTV Beograd
12.05 Dvajset tisoč kilometrov muziciranja
13.30 Dvakrat petnajst minut izskrenih želja za 1. maj
14.00 V narodnem tonu
14.35 Straussove in Rossinijeve melodije v jeziku klavirja
15.15 Zabavno popoldne
17.05 Srečanja z jugoslovanskimi skladatelji in izvajalci
18.00 Ansambli in solisti RTV Zagreb
18.30 Kuturna oddaja
20.00 Z novim ansambлом Bojana Adamiča
20.15 Razorožitev skozi stoletja
20.45 Priključene melodije
21.00 Misel svobode v velikih operah
22.15 Radi bi vas zabavali
23.05 Od plesišča do plesišča

Četrtek — 3. maja

8.05 Med Skandinavijo in Pireneji
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
9.25 Mali klub ljubiteljev popevk
9.40 Pet minut za novo pesmico in Pozdravi za mlade risarje
10.15 Od tod in ondod
11.00 Portret v miniaturi
11.15 Napredujte v angleščini
11.30 Iz slovenskega opernega sveta
12.05 Marija Gazvoda je snemala z Avgustom Stankom
12.15 Kmetijski nasveti — ing. Obit Muck: Krmiljenje govedi v polelju
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Zvoki izpod zelenega Pohorja
13.50 Instrumentalne miniature
14.15 Ob zvokih zabavne glasbe
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.20 Iz albuma orkestra Richarda Haymana
15.30 Turistična oddaja

16.00 Vsak dan za vas
17.05 Koncert po željah poslušalcev
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Naš zabavni kaleidoskop
18.45 Kuturna kronika
19.05 Medigra za razne instrumente
20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
20.45 Zabavni orkester Alfred Scholz
21.00 Literarni večer
21.40 Dva plesa za cembalo in dve pesmi za violino
22.15 Naš skupni studio
23.05 Nočni koncert

16.00 Vsak dan za vas
17.05 Koncert po željah poslušalcev
18.00 Aktualnosti doma in v svetu
18.10 Naš zabavni kaleidoskop
18.45 Kuturna kronika
19.05 Medigra za razne instrumente
20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
20.45 Zabavni orkester Alfred Scholz
21.00 Literarni večer
21.40 Dva plesa za cembalo in dve pesmi za violino
22.15 Naš skupni studio
23.05 Nočni koncert

Petek — 4. maja

8.05 Naš zabavni kaleidoskop
8.55 Pionirski tednik
9.25 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
10.15 Od tod in ondod
11.00 Simfonija št. 2
11.15 Naš podlistek
11.35 Pri skladatelju Juriju Gregorcu
12.05 Kvintet Vilija Petriča
12.15 Kmetijski nasveti — vet. Erik Spiler: Kako vzrediti zdrave piščance
12.25 Melodije ob 12.25
13.30 Poje Valerija Heybalova
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
14.35 Pianist Friedrich Gulda
15.20 Veliki zabavni orkestri
15.45 Jezikovni pogovori
16.00 Vsak dan za vas
17.05 Koncert in suita
18.00 Aktualnosti doma in v svetu

18.10 Poskočne viže v domačem kolektivu
18.45 Iz naših kolektivov
19.05 Dva operna baleta
20.00 Zabavni orkester Dalibor Brazda
20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
20.30 Po jezeru bliz Triglava
20.39 Sopranistka Zdenka Goljevšček-Stefančičeva
20.45 Balada za violino in klavir
21.00 Instrumentalni kvartet Larry Adler
21.15 Oddaja o morju in pomorščakih
22.15 Razpoloženska glasba z velikimi zabavnimi orkestri
22.50 Literarni nokturno
23.05 Moderna plesna glasba
23.50 Za lahko noč vam poje Nat »King« Cole

Drugi program

SOBOTA — 28. aprila

19.00 Simfonija v D-duru
20.00 Capuletti in Monteghi
21.15 Jazz na koncertnem odru
22.15 Vabimo vas na ples

NEDELJA — 29. aprila

12.00 Nedeljski koncert ob dvanajstih
13.10 Operne melodije
14.00 Veselo nedeljsko popoldne
14.30 Mozart in Ravel
15.15 V prodajalni gramofonskih plošč
19.00 Ansambel slovenskih solistov
20.00 Poslovilni koncert Benjamina Giglia
21.00 Ciklus mednarodne
21.20 V nedeljo zvečer radijske in televizijske univerze
22.15 Večer Hindemithove glasbe

PONEDELJEK — 30. aprila

19.00 Pianistka Anne Bakowski v našem studiu
19.20 Medigra na strunah
20.00 III. dejanje opere Tosca
20.30 Napredujte v angleščini
20.45 S čim vam smemo postreči

TOREK — 1. maja

19.00 Rapsodične variacije za orkester
20.00 Iz novih posnetkov pianistke Dubravke Tomšič
20.30 Hlapec Jernej — Tičnica
20.50 Veliki zabavni orkestri in popularni pevci
21.45 Jazz ob 21.45

SREDA — 2. maja

19.00 Orkester Andre Previn in Indmundo Ros

20.00 Variacija na pesem »Od kneza Marka«
20.30 Prve izvedbe slovenskih posnetkov
21.00 Štirikrat petnajst

Televizija

SOBOTA — 28. aprila

RTV Zagreb
18.00 Stoletna eskadra — mladinska TV igra
RTV Ljubljana
19.00 TV pošta
RTV Beograd
19.00 TV pošta
19.15 S kamero po svetu in domovini
20.00 TV dnevnik
20.20 Propagandna oddaja
20.35 Koncert Alda Ciccolinija
Malija
21.05 Havajski cvet — glasbena revija
RTV Ljubljana
22.15 Poštna kočija — serijski film
RTV Beograd
22.15 Vremeplov — reportaža
JRT
22.45 TV dnevnik — II

NEDELJA — 29. aprila

RTV Zagreb
10.00 Oddaja za kmetovalce
RTV Ljubljana
10.30 Pravljica o carju in pastirju — prenos mladinske igre
Sportno popoldne
RTV Beograd
18.00 Koncert narodne glasbe
20.00 Sedem dni
20.45 Francoski Can-Can — franc. celovečerni film
JRT

PONEDELJEK — 30. aprila

RTV Ljubljana
18.00 Butalski grb — lutkovna igra
RTV Beograd
18.30 Rezerviran čas
RTV Zagreb
19.00 Pregled
RTV Beograd
19.45 Propagandna oddaja
JRT
20.00 TV dnevnik
RTV Beograd
20.20 Rezerviran čas
20.30 Ohridska legenda — balet
JRT
21.30 Tedenski športni pregled

TOREK — 1. maja

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Beograd
18.00 Otroški filmi
19.00 Čas, ljudje in dogodki
JRT
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.20 Kratki film
20.30 Tišina — oddaja
RTV Beograd
21.40 Knjige in pirateriji
RTV Ljubljana
21.55 Veliki nemi filmi
RTV Beograd
21.55 Poljudnoznanstveni film
JRT
22.25 TV dnevnik II

SOBOTA — 28. aprila

RTV Ljubljana
22.00 Avtorji partizanskih dnevnikov
JRT
22.30 TV dnevnik II

TOREK — 1. maja

RTV Beograd
8.00 Prenos prvomajske proslave
RTV Zagreb
15.30 Prenos športnega dogodka
JRT
20.00 TV dnevnik
RTV Zagreb
20.30 Glasbeni sestanek
RTV Beograd
21.30 Na tajnem kanalu
JRT
22.15 TV dnevnik II

SREDA — 2. maja

RTV Ljubljana
18.00 Koncert ansamblov zabavne glasbe DPD
Svoboda
19.00 Mali lovec — TV slikanica
19.10 Dokumentarni film
RTV Zagreb
18.00 Rdeči balon — otroški igrani film

19.00 Jim iz džungle — serijski film
RTV Ljubljana
19.30 TV obzorik
JRT
20.00 TV dnevnik
RTV Beograd
20.20 Propagandna oddaja
20.30 Dirka — zabavno-glasbena oddaja
RTV Zagreb
21.30 Srečanje v raju — reportaža
JRT
22.00 TV dnevnik II

ČETRTEK — 3. maja

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli
RTV Beograd
18.00 Otroški filmi
19.00 Čas, ljudje in dogodki
JRT
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.20 Kratki film
20.30 Tišina — oddaja
RTV Beograd
21.40 Knjige in pirateriji
RTV Ljubljana
21.55 Veliki nemi filmi
RTV Beograd
21.55 Poljudnoznanstveni film
JRT
22.25 TV dnevnik II

PETEK — 4. maja
RTV Zagreb
19.00 Vefer — serijski film
RTV Ljubljana
19.30 Doma in na tujem
RTV Beograd
19.30 Po muzejih in galerijah
JRT
20.00 TV dnevnik
RTV Ljubljana
20.20 Pepel, ki žge — film o Mauthausenu
20.35 Pastir Kostja — sovjetski film
Zadnja poročila
RTV Zagreb
20.20 Celovečerni igrani film
21.50 TV dnevnik II

Kino

SOBOTA — 28. aprila

»Center« — mehiški barvni film PESEM UPORNIKA ob 16., 18. in 20. uri
»Svoboda« — franc. barv. film MEN ob 16., 18. in 20. uri
»Krvavec Cerklje« — ital. CS film VELIKA VOJNA ob 16. in 19. uri
»Naklo« — franc. barv. VV film DVOJNI OBRAT ob 16. in 19. uri
»Svoboda« — premiera francosko-sovj. filma ESKADRILA NORMANDIJA-NJEMEN ob 16., 18. in 20. uri
»Krvavec Cerklje« — amer. CS film MLADI LEVI ob 20. uri
»Naklo« — angleški barvni VV film DOKTOR BREZ DELA ob 20. uri

NEDELJA — 29. aprila

»Center« — angleški barvni VV film DOKTOR BREZ DELA ob 10. in 20. uri
»Svoboda« — ital. film VE- LIKA VOJNA ob 10. in 20. uri
»Naklo« — amer. barvni film ZALJUBLJENA DETEKTIVA ob 14. uri
»Svoboda« — franc. barvni VV film DVOJNI OBRAT ob 16., 18. in 20. uri
»Krvavec Cerklje« — amer. barvni film VALENTINO ob 16. in 19. uri
»Naklo« — ind. barv. film MATI INDIJE ob 16. in 19. uri
»Predvor« — slovenski film NE ČAKAJ NA MAJ ob 19. uri

ČETRTEK — 3. maja

»Center« — francoski barv. VV film DVOJNI OBRAT ob 16. in 20. uri
»Svoboda« — domači film VZKIPELO MESTO ob 18. uri
»Storžič« — domači film VZKIPELO MESTO ob 10. uri
»Krvavec Cerklje« — amer. CS film MLADI LEVI ob 16. in 19. uri
»Naklo« — angleški barvni VV film DOKTOR BREZ DELA ob 17. uri
»Senčur« — ameriški film KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA ob 17. uri
»Kokrica« — ameriški film KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA ob 20. uri

PONEDELJEK — 30. aprila

»Center« — mehiški barvni film PESEM UPORNIKA ob 10. uri
matineja, amer. barvni VV film HOLLYWOOD ALI PROPAD ob 16., 18. in 20. uri
»Svoboda« — amer. barvni VV film HOLLYWOOD ALI PROPAD ob 16., 18. in 20. uri
»Storžič« — ameriški CS film CAROBNI MLIN, matineja ob 10. uri
»Svoboda« — ameriški barvni VV film ZALJUBLJENA DETEKTIVA ob 15. in 21. uri

film VALENTINO ob 17. in 19. uri
»Svoboda« — ameriški barv. film VALENTINO ob 20. uri

TOREK — 1. maja

»Center« — ameriški barv. film VALENTINO, matineja ob 10. uri
»Svoboda« — premiera francosko-sovj. filma ESKADRILA NORMANDIJA-NJEMEN ob 16., 18. in 20. uri
»Krvavec Cerklje« — ital. CS film VELIKA VOJNA ob 16. in 19. uri
»Naklo« — franc. barv. VV film DVOJNI OBRAT ob 16. in 19. uri
»Svoboda« — premiera francosko-sovj. filma ESKADRILA NORMANDIJA-NJEMEN ob 16., 18. in 20. uri
»Krvavec Cerklje« — amer. CS film MLADI LEVI ob 20. uri
»Naklo« — angleški barvni VV film DOKTOR BREZ DELA ob 20. uri

SREDA — 2. maja

»Center« — franc. barv. film ESKADRILA NORMANDIJA-NJEMEN ob 10. in 14. uri
»Svoboda« — ital. film VE- LIKA VOJNA ob 10. in 20. uri
»Naklo« — amer. barvni film ZALJUBLJENA DETEKTIVA ob 14. uri
»Svoboda« — franc. barvni VV film DVOJNI OBRAT ob 16., 18. in 20. uri
»Krvavec Cerklje« — amer. barvni film VALENTINO ob 16. in 19. uri
»Naklo« — ind. barv. film MATI INDIJE ob 16. in 19. uri
»Predvor« — slovenski film NE ČAKAJ NA MAJ ob 19. uri

ČETRTEK — 3. maja

»Center« — francoski barv. VV film DVOJNI OBRAT ob 16. in 20. uri
»Svoboda« — domači film VZKIPELO MESTO ob 18. uri
»Storžič« — domači film VZKIPELO MESTO ob 10. uri
»Krvavec Cerklje« — amer. CS film MLADI LEVI ob 16. in 19. uri
»Naklo« — angleški barvni VV film DOKTOR BREZ DELA ob 17. uri
»Senčur« — ameriški film KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA ob 17. uri
»Kokrica« — ameriški film KO JE KRALJEVALA KOMEDIJA ob 20. uri

PONEDELJEK — 30. aprila

»Center« — mehiški barvni film PESEM UPORNIKA ob 10. uri
matineja, amer. barvni VV film HOLLYWOOD ALI PROPAD ob 16., 18. in 20. uri
»Svoboda« — amer. barvni VV film HOLLYWOOD ALI PROPAD ob 16., 18. in 20. uri
»Storžič« — ameriški CS film CAROBNI MLIN, matineja ob 10. uri
»Svoboda« — ameriški barvni VV film ZALJUBLJENA DETEKTIVA ob 15. in 21. uri

Koroška Bela
28. aprila ital. barv. CS film ORIENTALKE
29. aprila ital. CS film GREMO V SAN REMO
30. aprila angleški film SOS PACIFIK

Kropa

28. aprila ameriški film OBTEŽILNA PRIČA ob 20. uri
29. aprila ameriški barvni CS film OKLAHOMA ob 15. in 19.30 uri
1. maja ameriški CS film VIKINGI ob 20. uri
2. maja nemški film JAZZ, LJUBEZEN IN PESEM ob 20. uri
3. maja ameriški film KRI- VO OBTOŽEN ob 19.30 uri

Ljubno

28. aprila jugoslovanski film KOŠCEK PLAVEGA NEBA ob 20. uri
29. aprila nemški barvni film TI SI MOJA PESEM ob 16. uri
Skofja Loka »Sora«
28. aprila ameriški film PREPLAH SIRA KUZE ob 18. in 20. uri
29. aprila ameriški film PREPLAH SIRA KUZE ob 17. in 20. uri
30. aprila slovenski film PLES V DEŽJU ob 18. in 20. uri

1. maja ital. film MLADO- LETNICE ob 18. in 20. uri

2. maja ital. film MLADO- LETNICE ob 18. in 20. uri
3. maja mehiški film NA- ZARIN ob 20. uri
4. maja mehiški film NA- ZARIN ob 20. uri

Radovljica

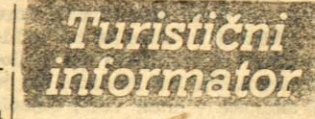
28. aprila nemški zabavni film CRNI BLISK ob 18. uri
28. aprila ital. film ZENA DNEVA ob 20. uri
29. aprila nemški film CRNI BLISK ob 16. in 20. uri
29. aprila ital. film ZENA DNEVA ob 18. uri
29. aprila ameriške barvne risanke POPAJ IN NJEGO- VA DRUŽINA ob 10. uri dop.
30. aprila ital. film ZENA DNEVA ob 20. uri
1. maja francoski film BA- BET GRE V VOJNO ob 18. in 20. uri
2. maja francoski film BA- BET GRE V VOJNO ob 18. in 20. uri
3. maja francoski film BA- BET GRE V VOJNO ob 20. uri
4. maj ameriški barvni VV film DVORNI NOREC ob 20. uri

Duplica

28. aprila ameriški CS film TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE ob 20. uri
29. aprila ameriški CS film TARZANOVA BORBA ZA ŽIVLJENJE ob 15., 17. in 19. uri

Zirovnica

28. aprila španski film VI- RIDIANA
29. aprila ital. barv. CS film ORIENTALKE
Dovje
29. aprila španski film VI- RIDIANA

Pred nami so prvomajski prazniki in gotovo je, da se bo sleherni od nas podal v naravo na ta ali oni izlet. —

Nekateri bodo odšli na morje, drugi v hribe ali v bližnjo okolico. Ko smo se pozanimali, smo zvedeli, da bodo skoraj vsi hoteli na Gorenjskem prav za prvomajske praznike zasedeni, razen nekaterih in vam podatke o teh tudi posredujemo:

BOHINJ

Hotel »Zlatorog« — Prostih je še 20 ležišč, ki jih lahko rezervirate tudi na tel. 43.
Hotel »Pod Voglom« — Tu- di tu je prostih samo še 20 ležišč. Rezervirate jih lahko na tel. 52.
Hotel »Jezero« — Na razpo- lago je še 30 ležišč, ki jih lahko rezervirate na tel. 38.
Mladinski dom — Vse za- sedeno. — Po prvomajskih praznikih vse prosto.

V privatnih sobah, ki jih lahko dobite pri Turističnem društvu v Bohinju, je pro- stih še 38 ležišč.

»Dom na Komni« — Vse zasedeno. Po praznikih pro- sto.

Ceste proti Bohinju so pre- vozne.

Dovolilnice za ribolov iz- daja ribogojstvo v Bohinjski Bistrici, v sezoni tudi hoteli. Cena dnevne karte za doma- če goste je 500 dinarjev za lov z muho in 750 dinarjev za lov z blestivko. Za tuje goste pa je dnevna karta za lov z muho 1500 dinarjev in 2250 dinarjev za lov z ble- stivko.

TRŽIČ

»Pri pošti« — Prostih je samo še 10 ležišč.

»Pri Marti Ankeletovi« — Prosti sta samo še dve le- žišči.

»Dom pod Storžičem« — Vse zasedeno.

»Planinski dom na Kofcah« — Vse zasedeno.

V privatnih turističnih so- bah, ki jih lahko dobite pri Turističnem društvu v Trži- ču, je prostih še 8 ležišč.

Ljubeljski prelaz je še ne- prehojen.

V Ljubljano in iz Ljublja- ne odpelje in pripelje dnev- no v Tržič 23 avtobusov.

Dovolilnice za ribolov iz- daja Turistično društvo v Tr- žiču. Dovolilnice za lov pa Uprava drž. lovišč v Kamni- ški Bistrici.

Moda spet potiska v ospredje že skoraj pozabljeno belo bluzo; močno je podobna bluzam, ki so jih nosile naše babice, saj je polna volanc, čipk, prav majhnih pentelj in vstavkov

Dom • družina • moda

Koža spomladi

Ce je vaša koža nežna in občutljiva, ste najbrž v prvih sončnih dneh občutili spremembe na njej. Na koži se pojavijo luske, mozolji in srbenje.

Stanje kože na obrazu je v mnogočem odvisno od našega

splošnega zdravja, posebno pa od prehrane. Spomladi je zato najrej treba spremeniti način prehrane. Pozimi se nismo branili masla, mesa in sploh mastnih jedi, sedaj pa moramo na ljubo zdravju in lepoti poseči po lahkih jedi-

lih. Videz tena je v tesni zvezi s prebavnimi organi, zato jim privoščimo počitek. Prav tako podaljšajte čas spanja na 9-10 ur; nekatere žene potrebujejo celo 12 ur.

Nega tena naj bo razumna in enostavna. Spomladi se osuši celo mastna koža (pri nekaterih), posebno pa rpi suha koža. Vodo in milo je treba v tem primeru povsem zavreči. Da se lice ne bi luščilo, ga vsak večer očistite z losionom, neprevrtim mlekom ali s kameličnim čajem, da se pore očistijo nesnage in pudra. Koža se ne sme močno drgniti pri čiščenju; namažite jo za dvajset minut s kremo, nato z vato zbrisite odvečno maščobo, da bo koža lahko ponoči dihala.

Zjutraj se opljuskajte z mrzlo postano ali prekuhanom vodo; če imate mandeljeve otrobe, jih z vodo nanesite na obraz in rahlo zdrgnite. Za brisanje občutljive kože raje uporabljajte laneno brisačo in ne frotirja. Vodo ne smete pustiti na licu, da se osuši, ker koža ne bi bila lepa. Brisačo pogosto menjajte. Če se koža zelo lušči, se namažite s kremo, ko je koža še vlažna od jutranjega umivanja. V skrajnem primeru se kožo, ki se zelo lušči, ne sme osem dni umivati z vodo, ampak čistiti z nevtralnimi oljem. Prav tako ne izpostavljajte nežne kože soncu, in dežju.

Za skrajni čas

Proti nahodu

Kaj rado se zgodi, da v prvih pomladnih dneh nekje »staknete« nahod. Ob pogledu na toplomer ste spravili obleko v omaro in tudi prepil je opravil svoje.

Da se vas ne bi lotila ta nevšečna bolezen, se je treba proti nahodu zavarovati. Ena od oblik zavarovanja je tudi temeljito znojenje. Vendar znojenje v tej obliki ni priporočljivo ljudem s slabim srcem in tistim z motnjami v krvnem obtoku.

Zvečer si vzemite dve uri časa; pripravite polno kad vroče vode in zlezite do brade vanjo. Čisto mirno ležite deset minut; vroča voda naj ne preneha doteka. Nato se ovijte z veliko brisačo in hitro ležite v posteljo ter se dobro pokrijte do nosu z volnenima odevjama. Čez dve uri vstanite, se oplaknite z mlačno vodo in oprite do suhega. Po tem postopku boste trdno spali, telo bo sproščeno, nahod pa se vas morda ne bo tako hitro lotil.

Pet minut za lepe roke

Dobro si oglejte svoje roke in si odkritosrečno priznajte, da jih kar najbolj razgibate, da jih kar najbolj negovane.

Pripravite si vročo milnico in potopite roke vanjo. Premikajte prste, kot bi igrali na klavir in sploh se trudite, da jih kar najbolj razgibate. Z mrzlo vodo si sperite milnico, osušite roke in jih namažite s kremo. Nato položite komolce na mizo, sklenite vrhove prstov in močno pritiskajte. Roke bodo lepe in gibčne.

MALI NASVETI

— Če stopate po smernicah mode, ste si najbrž že omislili le lakačo torbico in lakaste čevlje. Sicer je kvaliteta lakastih izdelkov res dobra in se ni bati, da bi lak prekmalu razpokal, a vseeno od časa do časa premažite torbico s tankim slojem vazelina. Če pa je lak že izgubil sijaj, zdrgnite torbico s polovico čebule in nato dobro zgrenite s suho volno.

Iz malega raste veliko

Dva načina sta, da z denarjem združimo plačilne dneve skozi vse leto. Prvi je, da skušamo prihraniti pri drobnarijah, da bi tako privarčevali večje vsote, drugi pa, da se odpovemo večjemu izdatku, ki ne vpliva preveč na ustaljeni način življenja. Toda vsak prihranek še ne pomeni varčevanja.

Na primer: ure in ure šivati preperelo krpo, ki bo pri prvem pranju spet razpadla, iti dolgo peš, da ne bi plačali za avtobus, kar pa ne nadoknadi niti izgubljeni čas, niti utrujenost, niti obrabe čevljev; kvariti oči, da bi prihranili pri šibkejši žarnici, dokupiti vrsto živil, da bi lahko uporabili ostanek jedi od včeraj itd. — vse to ni preveč pametno.

Toda na drugi strani poznamo tudi pametno varčevanje in dobro izkoriščanje razpoložljivih stvari. Naj jih nekaj naštejemo:

— Zamenjati obleko, kadar ste doma, sezuti čevlje in obuati copate, kar je zelo koristno za preproge in parket, obenem pa tudi za podplate.

— Pravočasno se upreti želji po delu obleke po zadnji modi, ki bi zahteval specialne dodatke. Naj omenimo tudi pogum, da plačamo več za dobro obleko, ki bo dolgo trajala in se v njej dobro počutimo, namesto vrste slabših, ki nam niso v posebno veselje in tudi res niso nikoli posebno lepe.

— Pravočasno nekaj popraviti, da bi se izognili »katastrofi«, zašiti pregrinjalo, ko se je začelo cefrati in ne šele potem, ko je na njem že luknja; zašiti komolec na puloverju, ko se zanke še niso spustile itd.

— Pogosto prati perilo, da ga ne bi preveč »utrufali« in da bi uporabili manj detergenta, ki v večjih količinah razjeda tkanino.

Kopriva ne peče vedno

Morda ste ob poti že opazili mlado koprivo in se pri tem niste domislili, da je kopriva ena najstarejših zdravilnih rastlin. Nekdaj so jo uporabljali za malokrvnost, pri prebavnih motnjah in pri obolenju ledvic. Menda so s koprivo zdravili tudi revmatizem na precej boleč način — z udarjanjem po obolelem delu telesa.

Koprivni čaj se pripravlja iz mladih, nežnih listov, suši se na prepihu in hrani v papirnati vrečici; suhe liste

prelijte z vrelo vodo in pustite stati 5 minut. Čaj ne sme biti premočan, ker bi sicer povzročil bruhanje.

Mlade koprive se cenijo tudi kot izvor vitamina C. Prav lahko si jo omislite na jedilniku, pripravljeno na podoben način kot špinata. Če jo skuhate v slani vodi, ohladite in prelijete z oljem in kisom, jo lahko ponudite kot solato k mesu. Razen tega jo pripravljajo tudi z jajci itd. Kopriva je dobra le mlada, stari listi so pusti in grenki.

Kratko ostrižene, zmršene glavice so moderne tudi letošnjo pomlad

Kozaška nevesta

Christine Kaufmann

Kot smo že poročali, je vseh vlogah je nato leta 1954 novi ameriški verziji »Tarasa Buljbe« zaigrala razen Yula Brynnerja in Tonyja Curtisa

Film

mlada nemška igralka Christine Kaufmann. Toda čeprav je to prikupno dekle šele pred kratkim prišlo k ameriškem filmu in postalo znano svetovnemu občinstvu, ima za seboj že kak ducat filmov. Zaradi svoje mikavne zunanjosti in dobre igre je bila že pred prihodom v Hollywood iskana igralka v Nemčiji in Italiji.

Rodila se je v Avstriji, v Štoli pa je hodila v Münchnu. Ko ji je bilo sedem let, je že nastopila v filmu »Salto mortale« kot cirkuška plesalka in jahalka. Po dveh manj-

vili kot »drugo B. B.« Kirk Douglas se je zelo laskavo izrazil o njej: »Čez nekaj let se bo stvar obrnila — B. B. in vse druge igralko bodo primerjali temu dekletu«. Najbrž je ta napoved malo preveč rožnata, vendar pa je vse-kakor Christine že na najboljši poti k filmski slavi in resnični popularnosti, saj je n. pr. »Life« že prinesel njeno sliko na naslovni strani.

»Zimske počitnice« (z Vittorio de Sico in Michele Morgan), »Zadnji dnevi Pompejev« in »Rdeče ustne«.

Nato jo je povabil Gottfried Reinhardt k filmu »Neusmiljeno mesto«, kjer je zaigrala prikupno nemško dekle, ki jo posilijo štirje ameriški vojaki in ki mora nato prestat neusmiljeno zasliševanje (Kirk Douglasa). Takoj nato pa so ji Američani dali vlogo v filmu »Taras Buljba« in jo proglasili za »plavalasi brstič B. B.«. Vendar ji taka reklama ni nič kaj všeč. »Raje bi svojo kariero zgradila na lastni nadarjenosti. Nočem tvegati, da me bodo nekoč tudi odslo-

Filmske zanimivosti

SLAB FILM

Ameriška filmska igralka Shirley Mac Laine je popeljala svojo hčerko na krstno predstavo svojega filma. Hčerka, ki je bila doma navajena televizije, se je precej dolgočasila. Po kratkem času je nagovorila mamo: »Mama, kaj ne moreva pritišniti na gumb in poiskati boljšega programa.«

HIŠA V PREPROGAI

Če greste na obisk k Marlonu Brandu, se morate pripraviti na številna bolj ali manj prijetna srečanja z Orientom — zakaj vaš gostitelj je že od nekdaj znan ljubitelj rumenega kontinenta. Že vrata vam bo odprl (ali pa mogoče tudi pred nosom zapel) kitajski strežaj, čevlje bo treba pustiti lepo pred vrati, s specialitetami iz Hongkonga pa se bo treba nasiliti s pomočjo paličic. Vendar pa Brando ni »popolnoma« pokiščen — njegova cena, nad katero vedno bolj jadikujejo vsi filmski producenti, je vse prej kot kitajska. Marsikateri producent, ki pride k njemu na obisk, se sprašuje, ali si mora res samo zato sezuvati čevlje, da ne bi poškodoval dragocenih Brandovih preprog.

PRED FILMSKIMI KAMERAMI

Marsikdo bi pričakoval, da se Brigitte Bardot v filmskih ateljejih nemo-góče obnaša. Toda, medtem, ko ima Brigitte izven ateljejev celo vrsto napak, je med snemanjem zelo poživljiva in poslušna. Zato toliko težje verjamemo, da je ljubezniva Maria Schell pred kamero pravi tiran, ljubka in simpatična Elisabeth Taylor pa za njo niti malo ne zaostaja.

Natalia Wood, na sliki s svojim prvim možem, je trenutno najbolj zaposlena hollywoodska igralka

Lilli Palmer in Jean Sorel v filmu »Julija, ti si čarobna«, po Maughamovem teatru

Novi domovi

Pred kratkim so pri »Viba-filmu« spet začeli snemati. »Peti voz« bo po scenariju Milana Nikolića režiral Janez Kavčič, v glavnih vlogah pa bomo srečali Dušo Počkajev, Jožeta Zupana, Janeza Skofa in Lojzeta Rozmana. Upajo, da bo snemanje končano že konec maja.

V naših študijskih sicer nikoli ne manjka tujih gostov, saj so dobro opremljeni in ne popolnoma izrabljeni, razen tega pa je snemanje pri nas razmeroma ceneno. Vendar pa tako uglednih gostov, kot jih imamo pravkar, ni veliko. Pri nas namreč snema veliki ameriški režiser in igralec Orson Welles. Scenarij za svoj novi film »Process« je napisal po delu Franza Kafke, v glavnih vlogah pa igra Anthony Perkins in Jeanne Moreau. Deloma bodo snemali tudi v Parizu.

Novi na tujem

Lepa Elke Sommer je pred kratkim prispela v Pariz, in sicer zaradi snemanja filma »Caprice bourgeois«.

Ko se je B. B. pred kratkim mudila v Italiji, v Firencah in Sieni na snemanju filma »Počitek vojščaka«, je imela nezaželen obisk. Neki nadobudni »pesnik« se je pritihtopil v njeno sobo, »da bi ji deklamiral svoje pesmi«, kakor pravi B. B. pa to ni bilo nič kaj po volji in je proti fantu celo vložila tožbo, vendar jo je po dveh dneh umaknila. Podjetni »pesnik« Buono pa je vendarle vsaj deloma uspel — svoje ime lahko prebere v številnih časopisih — in to ob imenu slavne Brigitte Bardot. No, pa tudi B. B. najbrž avanturica ni bila povsem nevšečna, saj majčkeno reklame vedno prav pride — za zvezdice filmskega neba namreč ni nič bolj važnega, kot da ne pustijo ljudi, da bi pozabili nanje.

Tega dne je bilo vse imenitno. Za zajtrk smo jedli konzervirane broške, in to v podeželski šoli. Noč smo prespali na zračnih blazinah v temni šolski veži. Bilo je lepo in prav nič dolgočasno. Nekaj časa smo se pogovarjali, smejali, brali, igrali besedno igro in metali nož v tarčo iz lepenke. In vsi skupaj smo se imenitno nadremali. Nadoknaditi smo morali vrsto zgubljenih noči in prikolice se nam je zdela hudo udobna v ta namen. Prihodnjega dne smo se že malce privadili tega življenja, vendar je bilo vse le novo in zanimivo, tako, da nam je bilo kar prijetno.

Toda tretjega dne zjutraj se je stvar obrnila. Zajtrk je minil in pojedli smo konservirano sadje, prepečenec in žitni koncentrat, potem pa pričeli igrati karte in druge igre, se pogovarjati in brati. Vendar nismo dolgo vzdržali pri eni stvari. Bili smo prenasajeni in nismo več prav vedeli, kaj naj počnemo. Se pred opoldnevom smo vsi sedeli ali ležali v prikolic, poskušali spati, zrl v strop, čakali in si želeli trdnih tal pod nogami — pa kaj novega za oči.

Zjutraj se je vselej hitro zdanilo in potem smo čakali na poldan in kosilo, ki nam ni prav teknilo. Neko opoldne — ležal sem in zrl v zrak, kajti v prikolic nisem mogel brati — sem prisluhnil Tini, ki je glasno čitala kriminalni roman. In odtlej dalje smo Guy, Brek in jaz poslušali Tino, ki nam je brala.

Pred potovanjem sem si vselej skušal predstavljati, kako bo. Vedel sem, da bomo morali biti skriti v prikolic in da še skozi okno ne bomo smeli pogledati. In bilo je res tako. Prvič v življenju sem občutil, kaj je to ljudomrzost. Včasih se mi je zdelo, da bom na silo vdrl ven in prikolica je bila kakor zapor. Njeno notranjostino sem si dobro zapomnil in nikoli je ne bom prenehal sovražiti. Postali smo ljudomrzni in sitni. Sprva komaj opazno, pozneje vedno očitneje smo bili drug drugemu v napoto. Lepo ležate, pa s hrbtom zadenete v nekakšen čevlji ali pa vas kdo s srajco počoha za ušesom, tako, da bi ga najraje zdrobil.

Da bi pretrgali strahotno enoličnost, smo bolščali v plinske zavore. Ven nismo mogli, ležati ves čas tiho in skoraj negibno pa je bilo nemogoče. Bencin v steklenicah smo hranili za poslednjih tisoč milj potovanja in zato smo se vsako noč — neposredno pred zoro — ustanovili ob kakšni samotni bencinski črpalki in Jerry je s čepico na očeh ter s temnimi očali — da bi mu ne videli obraza — nakupil gorivo.

Običajno je poiskal bencinsko postajo, kjer ni bilo drugih avtomobilov. Bankovce je imel že pripravljen, tako da ni bilo obiranja pri menjavanju denarja. Če so mu ponudili, da bodo nalili olja ali vode, je samo odkimal, dovolil je le, da so mu očistili sprednja stekla. Največkrat je Jerry pri takšni črpalki spregovoril le te besede: »Za štiri dolarje bencina.«

Medtem pa smo ostali ležali in prisluškovali slehernemu šumu z zunanje strani. Slišali smo, kako je zacvilil pokrovec bencinskega tanka, tiho brnenje črpalke in kakšno redko besedo. Vsak zvok je pomenil neverjetno prijetno spremembo in najtežje, kar smo morali prenašati, je bila pač ves čas ista streha prikolic.

Nikjer se nismo ustavili, da bi kaj pojedli, popili pokalico ali kavo. Nikjer, razen pri tisti šoli, se nismo obotavljali ali morda celo kje udobno spali. Ni bilo potepanja po tujih mestih in obiskov kinematografa. Še nog nismo mogli vselej prekrizati, kakor bi hoteli, kaj šele, da bi podnevi kje legli. Nobenega novega obraza nismo srečali ali videli stvar, ki bi nam dala snovi za razgovor. Ničesar ni bilo. Nobene spremembe, ura je bila enaka uri. Nobena lega v prikolic nam ni več ustrezala in večkrat smo vstali v zibajočem se vozilu, le, da bi se malce pretegnili in potem spet legli. Najbolj pa smo si želeli skodelice vroče kave v jutranjih urah. Toda Tinin načrt je deloval. Ravnali smo se tako, kakor je dejal Jerry, in uresničevali vse, kar smo planirali. Potovali smo prek dežele, ne da bi nas kdo opazil oziroma tako, da je bilo videti le avto s prikolic, to pa ni tako nenavadna zadeva. Nihče se ni mogel pogovarjati z voznikom, nihče ga ni dobro videl, saj je imel čepico vedno globoko na očeh. In če so ga videli na bencinskih postajah, si ga prav gotovo niso zapomnili, saj je bil enak milijonom podobnih z avtne ceste, ki potujejo vsako poletje z avtomobili. Policija z Renoja bi lahko vohljala po vseh bencinskih postajah ob cestah, ki vodijo v njihovo mesto. Našla ne bi ničesar, saj smo imeli dvajset petindvajsetgalonskih steklenih posod, polnih najboljšega bencina, galona pa je zadoščala za deset milj vožnje. Zadnjih tisoč milj pred Renojem smo nameravali potovati torej neodvisno od bencinskih črpalk — tako nekako, kakor da vozimo na atomski pogon. Le naj iščejo po restavracijah in cestnih gostiščih v drugih krajih, kjer bi se utegnili ustaviti.

Nikjer nismo nameravali stati, naša kolesa so se po načrtu vrtela dan in noč. To naj bi posebej veljalo še za teh zadnjih tisoč milj. Nihče ni videl, kakšni smo, nihče nas ni slišal.

Za volanom smo se menjavali in nočna vožnja nam je vselej osvežila misli. Triurne izmene za volanom so bili najlepši trenutki potovanja in sodijo tudi med najboljše mojega življenja. Tina se je tedaj vozila z menoj v avtomobilu. Nikdar ni krmarila, ker nismo hoteli, da bi si kdo zapomnil, da je videl žensko, ki je vozila avtomobil s prikolic. Ko smo peljali skozi mesta, je sedela na tleh, sam pa sem potegnil čepico globoko na obraz. Kadar sem moral obstati pri cestnem znamenju, sem se s komolci naslonil na volan in položil nanj glavo, kakor da sem utrujen in si manem oči.

Prvi minute nočne izmene so bile posebno lepe. Počutil sem se kot preroben, zdelo se mi je, da stopam prvič na naš svet. Menjavali smo se tako, da je tisti iz prejšnje izmene zapeljal do samotnega odseka na cesti, naglo zavrl, vendar ni ugasnil motorja. Zatem je stopil ven, odhitel do prikolic, kjer ga je že čakal naslednik, ki je stekel na njegovo mesto za volanom, pogljal in vse je bilo mimo.

Kot voznik sem užival v vsakem zvoku in razgledu med vožnjo. Sprememba je bila osvežujoča in zanimiva in užival sem kakor otrok. Kmetija

v temi, ki se je belila v noči, je bila nekaj prekrasnega. Zvezde na nebu so nudile nenasiten užitek, ki se je še povečal, če sem peljal skozi glavno ulico kakšnega majhnega mesteca.

S Tino sva sedela drug ob drugem, vsrkavala sveži junijski zrak, ki je vel skozi odprta okna, in opazovala pokrajino: robnike, cestna znamenja, reklame, koruzna polja, ki so se kasneje spremenila v žitna, in končno širo pustinjo. Včasih sva prisluhnila črčkom ali žabam, pa ptičkam in topotanju goveda, kadar smo peljali mimo kakšne kmetije. Čez čas sva se udobno naslonila, poiskala na radiu plesno glasbo in se pogovarjala o stvareh, ki zadaj v prikolic niso bile mogoče. Voziti ni bilo težko, brzina je bila običajno okrog štirideset milj, paziti pa je bilo treba le na redne počasne tovrnjake, ki smo jih prehitevali.

Med nočnimi izmenami sem izvedel marsikaj o Tini. Spoznal sem, kaj se je zgodilo med njo in starši spodaj na farmi v Illinoisu. Bila je stara zgodba o nerazumevanju in bojazni in končno sovraštvu ali vsaj popolni brezbriznosti do staršev. Toda zgodba me je prevzela. Izvedel sem, da ji je pravzaprav ime Betty in ne Tina. Spremenila je ime, ko ji je bilo komaj petnajst let. Toda važnejše od vsega, kar se je zgodilo, je bilo to, da sem izvedel, kaj bi Tina rada počela, brala in premišljevala, v kaj veruje in upa. Sleherno noč sem bil huje zaljubljen vanjo.

Ze pet dni smo bili na poti, preden sva spregovorila o našem načrtu. Prej sva govorila o vsem mogočem. Bili smo že v pustinskem predelu in tisto noč sem imel »prijetno izmeno« od dvanajstih do treh zjutraj. »Prijetna ura« je bila prav tako Guyjeva zamisel. V pustinjo smo zlahka zavili s ceste in počasi zapeljali kakih sto jardov stran med grmovje na samo. S ceste nas sploh niso mogli videti. To smo izkoristili in se sprehodili — ne le nekaj borih minut, kakor je bilo to prejšnje dni. Pod nogami smo čutili trda tla in lepo je bilo, ko smo se sprehajali prek kamenja in skal, vsak v svojo smer, drug od drugega.

Ustavili smo se za celo uro, razbili prazne bencinske steklene posode in izpraznili nekaj živilskih konserv. Potem smo se vsak zase sprehajali po pustinji. Pred odhodom smo se zbrali in malce poklepetali. Sveži smo nadaljevali tam, kjer smo končali. »Prijetna ura« nam je mnogo pomenila in Jerry nas je vedno prebudil, kadar je bil čas za počitek, da smo lahko izstopili iz avtomobila in prikolic, se sprehodili in malce iznebili enoličnega potovalnega okolja.

In tako je tistega jutra ob pol treh naše vozilo s prikolic drselo kakor tolsta žuželka po opusteli pustinski planoti. Vozilo smo naravnost po cesti, kakor vladar, ki ne zavije s svoje poti. Skozi okna je vel vonj po kadulji, nas ovijal in dehtel daleč v zvezdno noč. Mesec je sijal, bilo je svetlo in okrog nas sta bila le kadulja in pesek brez konca in kraja. Dežela je bila kakor v pravljici, kakor da smo nekje na drugem, tujem planetu. »Al!« Obrnil sem se k Tini, ki je spala in v spanju zajokala, nekaj jo je prestrašilo. Vzdrgetala je po vsem telesu, obrnila glavo na sedežu in odprla oči.

Nasmehnil sem se in pogledal nazaj —

»Sanjaš?«

»Da,« je tiho odgovorila in me nekaj trenutkov zrla, kakor da sem neznanec, potem pa se je vzravnila. »Oh, Al! Sanjala sem, da sem bila nekje. Mislim, da v Renoju.« Stisnila se je bliže k meni »In nekdo mi je povedal, da si mrtev, da so te ubili.«

Pretreslo me je. Bila sva sama v pustinji pod mesečino. Kljub vsemu sem se zasmejal. »Kdo ti je povedal?«

»Ne vem, nisem jih poznala. Menda je bila neka ženska z dvema moškima. In vsi so se smejali, kakor da so zadovoljni.«

Spet sem se zasmejal. »Dobro, vendar so se zmotili. Živ sem in to tudi lahko dokažem.«

Ni se nasmehnila. »Al, vsako noč sanjam isto — da so te ubili v Renoju. Al, bojim se,« je dejala z glasom, ki je izdajal bližnji jok. »Oh, Al, želim si, da bi bila zdaj sama. Kamorkoli bi potovala, brez posebnega smotra, morda bi se celo kje naselila, in to brez drugih.«

»Tudi jaz želim isto.«

»Premišljevala sem o tem vse dni potovanja in spremenila mnenje,« je vročno pripovedovala z globokim glasom. »Nočem, da bi propadel pri tej stvari. Strašno se bojim. Nočem denarja, tebe hočem. Potrebujem te, to je vse.«

Nekaj sem hotel povedati, pa me je prekinila. »Poslušaj, dragi! Razumel me boš. Ko sem bila še v »Krogli«, sem živela pod nenehno moro. Bila sem sama na svetu, ničesar in nikogar nisem imela. Ničesar nisem pomenila in želela sem si, da bi imela denar, položaj, ime, karkoli, samo da bi bila nekaj. Toda zdaj imam tebe, Al, in to je vse, kar želim. Ne bi te rada izgubila, tega ne bi mogla preživeti. Razumeš, Al! Prosim! Želim si te tebe, pa da bi se nekje naselila, imela otroke in živela kakor drugi ljudje. Ubili te bodo!« je pričela jokati. »To je neumno, ne splača se, ljubim te, oh, Al! Bojim se!« Objel sem jo z eno roko. Preplašeno je drgetala.

Vedel sem, da je imela prav. Moja prvotna misel o ropu v Haroldovem klubu se mi je nenadoma zdela neresna in neumna.

Zame je bila mrtva in zdelo se mi je, da je nikoli nismo jemali resno. Tudi meni ni bilo za denar in če ga ona ni hotela, je bilo tudi meni prav tako vseeno zanj. Želel sem isto kakor Tina, da bi bila sama in se ljubila. Za drugo mi ni bilo mar.

»Prav, prav,« sem nežno dejal in jo objemal okrog ramen s prosto roko. »Končano je, nehal bom s to stvarjo.« Prevzelo me je in naša zamisel se mi je zazdela nesmiselna, potovanje neumno. Vse skupaj je bilo videti le kot plod nepremišljenega trenutka. Bil sem srečen ob tem spoznanju.

The crossword puzzle grid contains the following words:

Across:

- 1. NAŠ DNEVNIK
- 10. PRI-LIKA
- 11. ZAREZA
- 12. ZVENEČ
- 13. TROPSKA RAST-LINA
- 14. REP. V JUŽ. AMERIKI
- 15. LAT. OS. ZAIINEK
- 16. C O R
- 17. KVART. IZRAZ
- 18. REKA NA GOREN. Z
- 19. SOROD-NIK
- 20. DEL VOZA
- 21. VODNA ŽIVAL
- 22. ARABSKI ŽREBEC
- 23. KILO-GRAM
- 24. POVRŠ. MERA
- 25. TOVARNA KOLES
- 26. MEDVEDJE BIVAL.
- 27. DOMAČA ŽIVAL
- 28. KRAJ PRI TRŽIČU
- 29. ŠTEV-NIK
- 30. VRSTA ALKO-HOLA
- 31. UPANJA
- 32. GL. MESTO EVR. DRŽ.
- 33. DARILO
- 34. DNEVNI ZASLUŽ-KAR
- 35. ANDRÉ CHÉNIER
- 36. Ž. IME
- 37. SANJE

Down:

- 2. ZVEST
- 3. SOGLAS-NIKA
- 4. ŽILA
- 5. DRAG KAMEN
- 6. ŠTEVNIK
- 7. SHAKES-PEAROV JUNAK
- 8. ZAUŽIVAN
- 9. JEZERO V KANADI
- 10. IRIDIJ
- 11. PRVI SLOV. PESNIK
- 12. DEL DNEVA NOGOMET (ANGL.)
- 13. KESANJE
- 14. MESEK JOŽA (ANGL.)
- 15. MEDNET
- 16. OBLIKA KISIKA
- 17. RAČ. ZA-KLJUČEK
- 18. DEŽELA V PRED. INDIJI
- 19. SER
- 20. ŠTEV-NIK
- 21. FIJAN ANDRIJA
- 22. ARABSKI ŽREBEC
- 23. Ž. IME

Photographs:

- Top left: A group of people in a meeting.
- Top center: A group of people in a meeting.
- Top right: A group of people in a meeting.
- Middle left: A group of people in a meeting.
- Middle center: A group of people in a meeting.
- Middle right: A group of people in a meeting.
- Bottom left: A group of people in a meeting.
- Bottom center: A group of people in a meeting.
- Bottom right: A group of people in a meeting.

Uredništvo »Glasa« je za reševalce prvomajske nagradne k
rižanke pripravilo 14 nagrad, in sicer:

1. nagrada brezplačno potovanje Ljubljana-Reka-Crikve
nica; nagrado je dalo Avtobusno in turistično podjetje SAP-TU-
RIST Ljubljana.

2. nagrada 3000 dinara

3. nagrada 2000 dinarjev

4. nagrada 1000 dinarjev

5.—14. nagrada po 500 dinarjev

Rešitev - pošljite na uredništvo do vključno 9. maja 1962, javno žrebanje pa bo v prostorih uredništva v četrtek, 10. maja 1962 ob 16. uri.

POCITEK

— Čev se je zamašila, pralni stroj se je pokvaril, sesalec za prah je prenehal delati in odkrito ti moram povedati, da se že dolgo nisem tako dobro počutila!

IZNAJDLJIVI OTROK

— V stanju je, da si iz ničesar napravi igračko!...

PRI JEDI

— Samo čas zgubljaš... to se sploh ne da jesti...

OČE IN SIN

— Zakaj bi ti pomagal? Saj si se sam ožeril!

LJUBEZEN

— Nisem vedel, da me ljubite!

PRI KUHI

— Navadna graja »odstrani se norec« bi zadostovala!

V SPALNICI

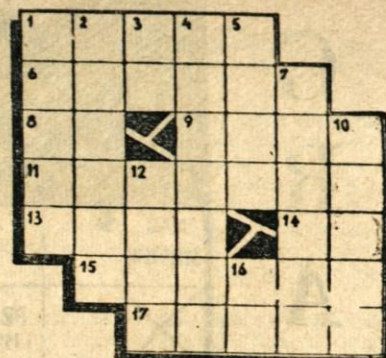

— Ponoči je vse zaprto, trgovine, gostilne in zabavišča. Dobro bi bilo, da zapreš še ti usta!

NESPORAZUM

Malce debelušni očka čaka pred šolo na sina. Mimo pride učiteljica in vpraša: »Pričakujete otroka?« — »O, ne, to je pa od piva!« odvrne očka in se pogladi po trebuhu.

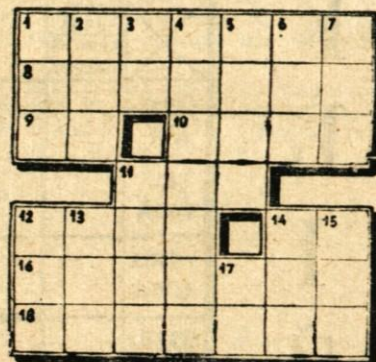
Križanka št. 19

Križanka je magična, zato velja prva številka za opis vodoravno, druga pa za navpično:

1., 1. del lista, 6., 2. rok, 8., 3. enaka soglasnika, 9., 12. zemeljski plin, 11., 4. ime dveh kontinentov, 13., 5. veznik, 14., 16. samoglasnik in soglasnik, 15., 7. namera, 17., 10. nosnik v slovnicu.

Križanka št. 20

Vodoravno: 1. veseloigra s petjem, 8. žgani slajkor, 9. najvišja igralna karta, 10. ime karikaturista Mustra, 11. poklon, 12. lavina, 14. avtomobilska oznaka Karlovca, 16. granitu podobna kamenina, 18. dolga ulica v velenestu.

Navpično: 1. reka v Rusiji, 2. del obleke, 3. kemijski simbol za erbij, 4. muslimanski post, 5. arabski knez, 6. apetit, 7. veznik, 11. moško ime, 12. egipčanska boginja, 13. lovljenje, 14. preprosto orožje, 15. oče, 17. avtomobilska oznaka Livna.

REŠITEV KRIZANKE ST. 17

Vodoravno: 1. plast, 6. labora, 8. A(dam) B(ohorič), 9. Lope, 11. soliter, 13. trot, 14. ta, 15. apetit, 17. erato.

REŠITEV KRIZANKE ST. 18

Vodoravno: 1. strast, 7. pristan, 9. Rus, 10. ara, 11. T(one) P(avček), 12. Ston, 13. slika, 14. korak, 16. otep, 17. L(judska) T(ehnika), 19. Srb, 20. par, 21. torpedo, 23. kordon.

Avtostop

Avtostop... Ze ob goli misli, da se bo moral postaviti na rob ceste in vihteti palec, se je v državljani Siratki vse uprlo. Take zastojarske vožnje je čez vse sovratil. Toda kaj drugega pa preostane človeku, če je zamudil avtobus. In naslednji odpelje šele čez dve uri.

Siratka se je postavil na rob ceste. Prvi avtomobil je prhnil mimo in Siratka je zardel v obraz in palec. Menda ni dovolj odločno zavijtel rokel Pri drugem avtomobilu je bil že odločnejši, pri tretjem že kar dvizen. Prvi občutek, da izgublja na ugledu, je naglo kopnel. Avtomobili pa so hiteli mimo, ne da bi se menili za ubogega avtostoparja.

Čemu nihče ne ustavi? Morda pa napačno vihti roko? Seveda, saj je podoba, kot bi avtomobilom žugal s pestjo. Naslednjemu avtomobilu ni več mahal s pestjo in štrlečimpalico za fičkom z oznako »avto

palcem, temveč je palec le dvignil. Takrat se je domislil otroških let. Kaj ni natanko tako prosil učitelja, kadar je hotel na stranišče.

Potem je spet posnemal izurjene avtostoparje, ki jih je pogosto opazoval ob cestah. Brez uspeha! Avtomobili so hiteli mimo in Siratka je grdo klel. Za slehernim vozom je

izstrelil salvo hudobnih želja. Enemu naj bi razneslo gume, drugi naj bi zletel z ovinka, tretji bi moral zgoreti in tako naprej.

Potlej je zasnoval zvijačo. Prepričan je bil, da mu to pot ne bo spodletelo. V grmu si je urezal palico, jo stisnil v pest in šepaje odkrevljal vzdolž ceste. Če bi imeli šoferji kamne v prsih, bi se morali usmiliti ubogega »invalida«.

Potem ko je prešepal dobršen kilometer in ko ga je prehitelo najmanj ducat avtomobilov, je zalučal za fičkom z oznako »avto

šola«. Zraven je omalovažujoče sisknil nekaj takega kot — cestna stenica!

Medtem je dosegel rob vasi. Naloni se je na vrtno ograjo, si grizel ustnice in podzvestno mahal avtomobilom, ki so hiteli mimo. Naposled se je odločil, da počaka na avtobus. Nič več ne bo moledoval pri nadutih avtomobilistih. Z rokami v žepih je stopil na rob ceste in kljubovalno pa sovražno gledal avtomobile, ki so hiteli proti mestu. Nenadoma se je Siratki zazdelo, da je pravkar prihajajoči avtomobil začel zavirati. Res, nekaj metrov dalje se je ustavil. Pri priči je pozabil na svojo odločitev, da počaka na avtobus. Brž je stekel in odprl vrata.

»To je pa res lepo, da ste ustavili,« je pozdravil lastnika in zlezel v kabino.

»Menda si ne domisljate, da sem ustavil zaradi vas,« je voznik zavrl njegovo potovalno vneto.

»Zakaj pa ste potlej ustavili?« je zajecel Siratka.

»Zato, ker stanujem v tej hiši,« je pokazal možakar poslopje na desni strani ceste. — S.Š.